

Karácsonyi szám. Ára 1500 korona.

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ... .. 1.500 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 50. szám.

Vasárnap, december 21.

Megszületett . . .

Karácsony.

Minden jelensége az anyagi létnek a változás és a mulandóság sorsát szenvedí, csak a lelki élet törvénye örök. E törvény első parancsa az, hogy hinni kell s aki nem veti magát a nagy parancs alá, az vagy salakja vagy boldogtalanja a társadalomnak. Vannak posványban fetregő vagy kopár hegyek ormain dacos elkülönödésben élő lelkek, amelyek számára nem született meg a Jézus. Ez azt jelenti, hogy a megtisztulás és a megnyugvás szentelt érzései sem fognak számukra megszületni soha. E földi siralomvölgy szomorú rabjai ők.

Mi, akik évről-évre várjuk a kis Jézus születése napját, a lelkünket fölemelő ünnepi érzéseket semmiféle földi értékért nem adnánk oda. Jövel hát kis Jézus nekünk, akik hiszünk benned. S töltsd el lelkünket a hit és a remény szomjazott isteni vigaszával.

Vigaszra szorul most a sorssujtotta magyar nép, jobban, mint valaha, mert nemzetének hatalma letört, jóléte lehanyatlott s a nagy magyar család milliónyi tagja a gond és szükség sziklaszirtjei között ütődik, kopódik. Az elszegényedett családok drámája zajlik le közöttünk. Egymást vádoljuk a sors csapásai miatt, mindenki igyekszik továbbtolni a nyakába zúdult bajokat; senki se akarja vinni az inség keresztjét s ha élmeleket lát, akik kivonják magukat a nemzet kálváriajárásából, felháborog még a szelidebb szivekben is a keserűség érzése s ettől kél életre a sárga irigység és a vörös gyűlölet. A szegénység átka az, hogy viszályokat teremt, megfertőzi a testvériség és az emberiség érzéseit s az anyagi harc végül a legszebb eszményeket is kiöli.

Farkascsortárává változna az Isten képére teremtett ember, ha a harangszó olykor nem hívná az Úr színe elé, ahol elvesztett lelkét ismét megtalálja. És ha már a harangszó se hatol fülünkhöz a napi élet zaján át, itt van a karácsony, a világ legnagyobb eseményének kürtjele, amely a Jézus születését, a Megváltó eljövetelét hirdeti a kétségbermélő lelkeknek. Ó mily jól esik ilyenkor a meggyötört embernek ismét gyermekké lenni, leborulni a jászolbólcső fenséges emléke előtt s felsóhajtani az ég felé: «Hiszek, Uram, hiszek a Te megváltó jóságodban!»

Ezzel a leborulással leked az ég és föld közötti nagy utat teszi meg s megnyugtatva, megjavulva tér vissza, úgyhogy ismét befogadhatja a szeretet és a béke magvait. Megbocsátásra hajlik az, aki megszerezte a hit balsamát; az Istennel való elszámolás tudata elnézésre, részvétre, jóságra serkenti embertársai irányában

s a kiengesztelődés érzésével ajándékozta meg mindazokat, akiket Jézus születésének erlékünnepe megihletett. Így válik a karácsony a béke és szeretet forrásává és az emezek boldogító eszméjévé.

Azért hívunk benneteket, szegényeket és gazdagokat, megalázottakat és kevélyeket: gyertek a Jézus bölcsőjéhez s merítsetek a hit erejéből egymás iránt megértést, jóságot s szeretetet, mert bizony mondom, hogy ezek nélkül nem éri meg a földi élet a vele járó fáradságot!

Budapest, december 20.

Szent év. Pius pápa a jövő esztendő szent évnek nyilvánította. A pápa bulláját minden városban, minden faluban kihirdetik Krisztus papjai a szószékről, hogy minden hívő katolikus megtudja, hogy karácsony előestéjétől kezdve a jövő év karácsonyáig szent jubileum lesz. A szent évet Krisztus földi helytartója arra szánta, hogy a világháborúban elpusztult keresztény civilizáció visszanyerje a szeretetet és a békét. A népek közt még mindig a gyűlölet foglalja el a megértés helyét s a béke épen ezért messze van még. Karácsony estéjén, mi magyarok, őszinte szívvel köszöntjük a kis Jézus születésének gondolatát. Nem azért mentünk háborúba, hogy másoktól hódítsunk. Mégis tőlünk vettek el legtöbbet. Az idej karácsonyestével beköszöntő szent esztendő vajjon meghozza-e a szeretetet, vagy legalább a megértést a gyűlölködő népek lelkében is? A pápának ez a szándéka s ha ez megvalósul, akkor nincs messze az igazság, mely meghozza az igazi békét, a magyar nemzet békéjét is a mai szétdaraboltság helyett!

*

A földhözjutók védelme. Mindennek megvan az elősdi. A földreformból is sokan akarnak elősködni a szegény földigénylők zsebére. Künn a faluban is mindenütt van egy-két élelmes ember, aki mint «bízalmi» szert Pestre deputációzni a minisztériumba. Ezen a címen minden hónapban összegyűjtnek 100—200 ezer koronát az igénylőktől s egytől-egyétől 1000—5000 koronát is kiszednek útiköltésre. Legtöbbször egészen fölösleges az út, mert pósta útján ép annyit érnek el. De még veszedelmesebb parazitái a földreformnak azok a heti újságok és «szövetségek», illetve «pártok», amelyek azzal gyűjtik az áldozatokat, illetve adófizető tagjaikat, hogy ők tudják csak elintéztetni a földügyet. Politikai svihákok ezek, akik néhány pesti kazár ügyvéddel szövetkezve használják ki a hiszékeny földművelőnépet. Ezekre való tekintettel most a földművelésügyi miniszter az Országos Földbirtokrendező Bírósággal egyetértve külön rendelettel hatalmazta föl a «Falu» Országos Földművelés-szövetséget (Budapest, VIII., Vas-utca 19.), hogy a földigénylőket törvényes alapon egyedül képviselje. Ehhez a szövetséghez forduljon a falu népe, mert csak így kerülheti ki a paraziták elősködését.

PEÉR GYULA

orvosi műszerész

Budapest, VIII., Baross-utca 21. sz.

Készít teljes felelősséggel elsőrendű sérvkötőt, haskötőt, görcsérhársnyát, műlábát, támgépet, testgyenyestő fűzőt. Raktáron tart orvosi műszertegészségügyi és betegápolási gummiáru.

Beccületes kiszolgálás garantiálva

MI HIR (A POLITIKÁBAN)

A nemzetgyűlés történetében jelentős és remélhetőleg messze kiható mozzanatról számolhatunk be: az elmúlt héten

megszavazták a házszabálymódosítást

és ezzel véget vetettek a parlamentben úrrá lett eldurvult hangnak, a botrányosnál botrányosabb jeleneteknek, a személyeskedések sorozatának, egyben lehetővé tették, hogy a többségi vélemény a kisebbségi terror ellenében érvényre juthasson. Nemcsak politikai körökben, de az ország egész közvéleményében már régtől fogva megerősödött az a fel-fogás, hogy az eddigi házszabályok a célnak meg nem felelnek, a tanácskozás rendjét, a nyugodt törvényhozói munkát nem biztosítják, új, megfelelő rendelkezésekről kell tehát gondoskodni, hogy az elnök a nemzetgyűlés tekintélyét megvédelmehesse és a képviselői jogok sérelme nélkül az ülések zavartalanását biztosíthassa. Most, hogy a házszabálymódosítást magas színvonalú vita keretében a szélsőséges kisebbség kivonulása ellenére megszavazták, megnyugvás állott be mindenütt és

várják az új házszabályok jótékony hatását.

A kigazdapárt a házszabálymódosítás vitája után pártterkezetlen mondott köszönetet Bethlen István gróf miniszterelnöknek és az egész kormánynak, hogy ezt a szükséges reformot erős akaratral s a szélső izgatások fenyegető jelenségeitől vissza nem riadva, a parlament és az egész ország érdekében keresztülvitte.

Hogy mennyire az ország osztatlan közvéleményének helyeslésével találkozik a szélsőséges parlamenti pártok megfélemezése, arra tanubizonyosság

a törvényhatóságok megmozdulása.

Egymásután tartják szerte az országban a különböző törvényhatóságok közgyűléseit, amelyeken megbélyegzik a kisebbség durva erőszakosságait s elismeréssel fordulnak a kormány felé, hogy a forradalmi megmozdulások ellen megvédi az országot. Az eddigieken kívül újabban Hódmezővásárhely és Győr városa, valamint Békés vármegye és Veszprém vármegye törvényhatósági közgyűlése hozott határozatot ilyen értelemben.

A kormány érdemül tudják be ezenfelül azt is, hogy a közélet megtisztítására a legerélyesebb eszközöket veszik igénybe.

A többfelé hangoztatott vádaskodások lehetetlenné tételére felülvizsgálják a minisztériumok ügyeit és a nemzetgyűlés

A Falu Szövetség kiállítása Békésgyulán.

Kovacsics Dezső főispán. 2. Steinecker Ferenc, a Szövetség alelnöke.

Bud János pénzügyminiszter (X) választási köruton.
A miniszter fogadtatása Nógrádverőcén.

összeférhetetlenségi bizottságához utasítják mindazokat az eseteket, amelyekben valamely képviselő mint ajánló szerepel. Ilyen módon akarják kiirtani a köztudatból azt a mármár beleoltott rágalmat, hogy a kormány szemet húny a képviselők kijárási fölött, a képviselők pedig törvényhozói állásukkal össze nem férő módon anyagi előnyökért intézetnek el ügyeket az állami hivatalokban.

Bethlen miniszterelnök ennek a szóbeszédnek vet véget, amikor minden ügyet kivétel nélkül megvizsgáltat, mert

ezzel a vizsgálatokkal elégtételt szolgáltatathat mindazoknak a képviselőknek, akiket méltatlanul is gyanúba fogtak.

A házszabálymódosítás megszavazásával szükségessé vált, hogy a nemzetgyűlés első ülésszakát bezárják. Az ülésszak bezárásával a törvényhozói munka nem szakadt meg, mert nyomban a bezárást követő napon, tehát minden szünet nélkül

megnyílt az új ülésszak,

amelyben már az új házszabályok léptek életbe. Az első teendő volt a Ház alelnökeinek, háznagyának és jegyzőinek megválasztása és az összes bizottságok újjáalakítása. Nyomban ezután

Bud János pénzügyminiszter benyújtotta az aranyköltségvetést,

ami hosszú évek óta az első valóságos és szilárd alapon nyugvó költségvetése az államháztartásnak. A pénzügyminiszter a költségvetés benyújtásakor több órás hatalmas beszédet mondott, amelyben kiterjeszkedett a pénzügyi politika irányára és kiemelte, hogy

megszüntetik az aránytalanságot a fogyasztók teherviselése és az adókvetés között.

Rámutatott arra, hogy az aranyköltségvetés szigorú takarékoság eredménye, azonban így is lehetségessé vált, hogy a kisemberek hitelének kielégítésére 50 milliárdot adjon a kormány. A költségvetés tárgyalását január közepén, a karácsonyi szünet után kezdik meg.

Választási mozgalmakról is be kell számolnunk ezúttal, nevezetesen eldőlt a miskolci mandátum sorsa, ahol Huska Vilmos demokratapárti jelöltet választották meg, s a közeli napokban történik meg Rétságon is a választás, ahol Bud János pénzügyminiszter valószínűleg egyhangúlag a kerület képviselője lesz.

Asthmát, tüdőcsúcshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrássy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

+MEZŐGAZDASÁG+

Tudnivalók az új bortörvényről.

Irta: Windisch Richárd dr. gazdasági akadémiai tanár.

III.

Pezsgő néven a bortörvény a francia eljárás szerint gyárilag készített szénsavgazdag italt érti. A benne lévő szénsav a pezsgőkészítéshez használt borhoz adott cukor kiejesztése révén képződött. Emaz ital készítésénél az ú. n. likőr felhasználható, illetve az hozzáadható.

Ha szénsavval úgy teliünk természetes bort, ahogy az a szódavígyártásnál jó ivóvízzel történik, ú. n. habzóborot kapunk. Pezsgő helyett s pezsgő néven ezt nem szabad árusítani, hanem a törvény rendelkezései értelmében ez a gyártmány csak habzóbor néven árusítható.

Mindenütt, ott, ahol a bortörvény kifejezetten megengedi a szesz használatát, erre a célra csakis borból lepárolt, legalább 70 fokos párlat használható, amelyhez nem adtak semmiféle esszót sem.

Ha kellő hosszú ideig érleljük — ászokoljuk — a borpárlatot s hozzáadunk megfelelő ízesítőket is, szesz italul használható folyadékot — cognac — kapunk.

A magyar gyógyszerkönyvben (Pharmacopoea Hungarica III.) megtaláljuk a hivatalos gyógyborok készítése módját. Minden gyógyszerárban készletben kell eme borokat tartani, amelyek előállításánál a gyógyszerkönyv utasításai mérvadóak és kötelezők. Más gyógyborkülönlegességeket csak az illetékes miniszter engedélyével szabad gyártani. Mindezek csak gyógyszerárban és drogua kereskedésekben árusíthatók.

Bármilyen gyógybor készítéséhez csakis olyan természetes bor használható alapanyagul, amely a bortörvény kellékeinek minden tekintetben megfelel.

A bortermelő újborának romlatlan, hibátlan seprőjéből kisajtolhatja és eladhatja az abban lévő bort. Ugyanezt megteheti az is, aki újborot vásárolt. Seprőből víz hozzáadásával borhoz hasonló italt nem szabad készíteni. Csakis ipari feldolgozás céljaira szabad a borseprőt árusítani. Kiprélés céljaira árusítani vagy vásárolni nem szabad. Szintűgy nem szabad vásárolt borseprő üzletszerű kiprélésével foglalkozni. Ügyszintén nem szabad a vásárolt borseprőből kipréselt bort árusítani.

A törkölybor borhoz hasonló — borszerű — ital, amely úgy készül, hogy *teljesen friss bortörkölyt* bizonyos mennyiségű vízzel kilugozunk és a kipréselt levét szesz eszjedésnek indítjuk. Ez *csakis engedéllyel készíthető* friss, három napnál nem idősebb törkölyből.

Törkölybor készítésére *házi használatra* csakis az olyan termelő kaphat engedélyt, akinek szőlje 4 k. holdnál kisebb s aki sem horkiméréssel, sem bor, must, szőlőcefre, borkészítésre való szőlő vagy borseprő adás-vételével nem foglalkozik. Árusítani nem szabad a törkölybort s *még engedéllyel sem szabad* évente 20 hl-nél többet készíteni.

Az erre alkalmas és használható gyümölcsökből — áfonya, alma, egres, szamóca, málna — szabad szesz eszjedés útján borszerű italokat készíteni. A törvény az ilyenek gyártását megengedi. Sőt ezek készítéséhez megengedi a víz és a cukor használatát is.

Azonban sem szőlőt, sem ennek levét, mustját, sem szőlőcefrét és törkölyt, bort vagy borseprőt a gyümölcsborok készítésénél felhasználni *nem szabad*.

A bortörvény általános rendelkezései minden tekintetben vonatkoznak a gyümölcsborokra is. Borral vagy törkölyborral a gyümölcsbort házasítani nem szabad s már kész gyümölcsborhoz vizet keverni szintén tilos. Minden edényre, tartályra, palackra, amelyben gyümölcsbor van, rá kell írni ezt az elnevezést. Vagy pedig megnevezzük a gyümölcsöt, amelyből az készült, pl. almabor, szamócabor. Csakis az előzőekben említett neveknek hozhatók forgalomba.

Szabad a gyümölcsborokból is szénsavval telített italkat készíteni és pedig úgy pezsgőt, mint habzóborot. De

minden esetben feltüntetjük azt, hogy azok gyümölcsborból készültek. Továbbá úgy kell raktáron tartani és árusítani, hogy a valódi pezsgővel, illetve a habzóborral össze ne lehessen téveszteni.

Ezekben iparkodtunk az új bortörvény legfontosabb rendelkezéseit, lapunk ez iránt különösebben érdeklődő olvasóival áttekinthető, világos modorban megismertetni. Szándékosan nem hivatkoztunk egyetlenegy esetben sem a törvény, illetve a végrehajtási rendelet egy-egy bizonyos szakaszára. Mert ez zavarta volna az áttekinthetőséget.

Akit az előző tájékoztatás ki nem elégít, aki többet és részletesebb adatokat kíván tudni, úgyis kénytelen lesz akár a törvényt, akár a végrehajtási rendeletet átnézni. Azért közöltük az első közleményben, hogy a törvényben és az ennek végrehajtásához kiadott földművelésügyi miniszteri rendelet hivatalos, tehát pontos szövege hol található meg és az mikor jelent meg.

(Vége.)

A termésátlagok növelésének kérdéséhez.

Irta: Fehér Zoltán

A nitrogén vagy légenyéből van minden talajban több vagy kevesebb, de sokszor nem elegendő, azért is hogy több és tápdúsabb takarmányunk legyen, nagyon is indokolt a nitrogén szaporítása. Ezt részben azzal is előmozdítjuk, ha a csapadékokat (különösen a havi), melyek mind tartalmaznak légenyvegyeket — miket a levegőből tulajdonítottak el — nem engedjük elfolyni, hanem megtartjuk növényeink számára. Továbbá, ha mélyen műveljük és állandóan lazán tartjuk a talajt, hogy az minél több levegőt nyeljen el (abszorbeáljon), melyben tudvalevőleg $\frac{4}{5}$ rész a légeny. Az istállótrágyát és a komposztot úgy gondozzuk, hogy abból minél kevesebb ammóniak illanhatson el, hanem az mind hasznunkra váljék. Azután termeljük minél több pillangós virágú növényt, pl. here- és lucernaféléket, borsót, babot, lencsét, bükkönyt, csillagfürtöt, nyulszapakát stb., mert ezek képesek a légkörből megszerezni légeny-szükségletüket és nemcsak hogy nem szorulnak a talaj nitrogénjére, hanem még tárolnak is, gyökereiken levő apró gumóikban, légenyvegyeket, melyek a talajban maradvá, az utónövénynek javára válnak; annál is inkább, mert feltárásukra helyben találják a szükséges baktériumokat. Végül ilyen pillangós növényeknek zöldtrágya gyanánt való természetes még inkább szaporítja a talaj légeny-tartalmát s tökéletesíti légjáróságát, porhanyóságát s növeli a korhany (humusz) tartalmát is, mert hiszen nemcsak a gyökérzet, hanem a szár, a levél, a virág mind tartalmaz légenyt s mindez ott marad a talajban, miután legdúsabb virágzás közepette lesz az egész tömeg lezánitva. Csak mikor mindezen légenyforrások nem elegendők célunk elérésére, vagy ha ezeket nem lehet mind alkalmazni, péld. rétet és legelőnél, akkor forduljunk légenyműtrágyákhoz, csilisalétrum, mézsnitrogén, mézsalétrum, norgasalétrum stb., melyek egy része szinte a levegőből lesz mesterségesen elvont légenyből készítve s mésszel egybekötve, így mindjárt némi meszet is kapnak földjeink.

Továbbá akkor is járál a törkövöz gazda gyorsanható légenyműtrágyát, ha a művelési növényeit a legrövidebb idő alatt akarja minél nagyobbra fejleszteni, ha tömegnövelésre dolgozik, bár esetleg a minőség rovására s nem törődik azzal, hogy az ilyen hízalással (hajtatással, mint a kertészek nevezik) meghosszabbítja a tenyészidőt s a termés tartóságán is csorba esik. Péld. a csilisalétrummal meghajtott répa vagy burgonya rakványokban tárolva hamarabb romlik, a gabonaféle később érke s esetleg az aszállynak ki lévén téve, szemtermése megcsappan; viszont a szalmatermes óriásivá növekszik; a zöldeléség nagy tömeget ad, de ha szénává szárítjuk, látjuk, hogy víztartalma nagyobb a rendszerénél s a száraztakarmányból a hozamtöbblet, viszonyítva a salétrummal nem kezelthez, nem valami nagy. A kukorica vagy napraforgó szára és levélzete hatalmas arányokat vesz fel nitrogéntrágyázás következtében, de esetleg a szemképzés rovására s az érés késésére, azért ha nem akarjuk kitolni az érés idejét, akkor úgy ezen, mint más

növényeknél is alkalmazzunk érlelést gyorsító anyagot, foszforsavat szuperfoszfát alakjában, amivel 4–5 nappal lehet a tenyészidőt megrövidíteni, így megmarad a normális tenyészidő. Megjegyzem, hogy néha a salétromozás azért is elkerülhetetlen, péld. kerti veteményeknél vagy cukorrépánál stb., hogy a gyors fejlődés következtében hamarabb legyenek a szár és levelek rostosabbak, fásabbak, rágósabbak s így úgyszólván kinőjenek a kártevő rovarok — barkó, ormányos stb. — fogja föl.

Aki a magtermést — szemtermést, gyümölcsözömet — akarja növelni, az a talaj foszforsavát és káliumtartalmát szaporítsa, de egyben a meszet is növelje.

Most pedig mielőtt befejezném amúgyis hosszúra nyúlt cikkemet, néhány szót óhajtanék a legutóbbi években terjedni kezdő talajoltásról megírni.

A talajoltás tulajdonképpen nitrogénizáló, vagyis a talajbéli légyenyvegyeket feltáró baktériumokat hozza talajunkba s ezzel növeli a termést. Magától értetik, hogy így szaporodván a légyeny a talajunkban, a többi tápsók is hatósabbak lesznek s szinte a többtermelést mozdítják elő. Legújabbban egyes oldanyagokban rejlő baktériumok egy része állítólag oly tulajdonsággal is fel van ruházva, hogy —

miként a pillangós-virágúak — szinte rekvirálnak a levegőből légyenyt. Külföldön számos kísérlettel beigazolták a talajoltás jövedelmező voltát, de nálunk még csak a kezdet kezdetén vagyunk ily talajoltási próbáknak s míg ezek nem lesznek nagyobb számmal végrehajtva, addig határozott állást nem foglalhatunk sem az oltás mellett, sem ellene.

Némely gazdaságnak azon túlvérmes reményét, hogy a talajoltással a műtrágyázás válik fölöslegessé, le kell hasznotnom, mert hiszen a baktériumok tenyésztete a talajba hozva, a legjobb esetben csak annak a nitrogéntartalmát képesek szaporítani, úgyhogy légyenyre esetleg nem szorulunk, azonban a többi növényi tápanyagra, tehát foszforra, kálira és mészre annál inkább lesz szükségünk, hogy a gazdag baktériumflóra feltáró képességét minél jobban kihasználhassuk s a légyenyben dúslakodó talajban a légyenmennység arányában legyen a többi tápanyag is, mert csak így érhetjük el a lehető legnagyobb — a maximális — terméseket és rakhatjuk zsebre a hatalmas jövedelmét.

Magyarországon a talajoltás ma még a jövő zenéje, a különböző kísérleti állomások, mintagazdaságok s egyes tudósnak kell odahatni, hogy minél több s pontosan végrehajtott kísérlet alapján bizonyosodjék az oltás rendkívüli sikere s vele a többet s jobbat és olcsóbban termelés hatalmas lépéssel haladhasson a tőkély magaslatára. Úgy legyen!

Az Alföld gazdasági jövője. Mióta országunk gazdagabb részeit idegenek tartják megszállva, azóta a megmaradt kisebb területeken intenzívebb munkát kell folytatnunk, hogy belőle is meg tudjunk élni. Az Alföldön dívó gazdálkodásnak is fokozott tempóban kell tökéletesednie. Gesztelyi Nagy László dr. hasonló című munkájában felsorolja az itt megvalósítandó feladatokat és

a szolgálatukra alkalmas eszközöket. Az alföldi növénytermelés fejlesztése érdekében a vadvíves területek lecsapolását, a szikes talajok termővételét-lét, a homokos területeken folyó gazdálkodás javítását, a tanyai üzemszer hibáinak enyhítését, a nemesített vetőmagvak és műtrágyák használatának felkarolását, a takarmánytermelés kiterjesztését, legelőket és réteket javítását, a kisbérleti rendszer reformját stb. jelöli meg megoldandó feladatokul. Nagyon fontosnak tartja az Alföldön jól bevált különleges ipari növények (hagyma, paprika, cirok, kender, dohány, burgonya, mák, repce, napraforgó stb.) termelésének szélesebbkörű kiterjesztését, valamint a zöldségtermelés és értékesítés helyesebb megszervezését. A gyümölcstermelés terén egységes, az illető vidékeknek megfelelő, finomabb fajták felkarolására és a gyümölcsfák rendszeres ápolására, valamint a fásítási mozgalom támogatására hívja fel a figyelmet. Az alföldi állattenyésztés emelése érdekében az apaállattalomány és az apaállattartási rendszer gyökeres javítását tartja szükségesnek, anélkül, hogy bármelyik fajtát hivatalosan rákényszerítsenek egy-egy körzetre. Nagyon üdvös gondolatok ezek. Megvalósításuk azonban csak akkor remélhető, ha maguk az alföldi gazdák is keresik a haladásnak útját-módját. Nem szabad idegenkedni az újításoktól, hanem olvasni kell szaklapokat, meghallgatni a gazdasági tanárok, kamarai titkárok stb. előadásait s az olvasott, illetőleg a hallott dolgokat kicsiben megpróbálni. Ha nem sikerül az új dolog, keveset veszítettünk. Ha sikerül, akkor kiterjeszthetjük egész gazdaságunkra és bőséges jutalmat találunk az első kísérlet munkájáért.

A sertés gazdasági jelentősége. A sertés hús- és zsírtermelés terén leghasznosabb háziállatunk. Egy koca évente 5 (mongolica)–16 (yorkshire kétszeri maloczásra) malacot hoz a világra. A malacok minden hónapban 5–10 kg.-mal növelik súlyukat, úgy hogy egy éves korban egyenként 60–70, illetőleg 90–100 kg. testsúlyt érnek el; így egy yorkshire anyakoca után — szerencsés körülmények közt — 1600 kg. élősúlyra számíthatunk. Az élősúlynak — a kondíció szerint — 60–82 százaléka vágósúly és jól kihízlat példányoknak fele a magyar konyhában oly nélkülözhetetlen zsír és hús, 28–30 százaléka hús. De a test többi részei se mennek veszendőbe:

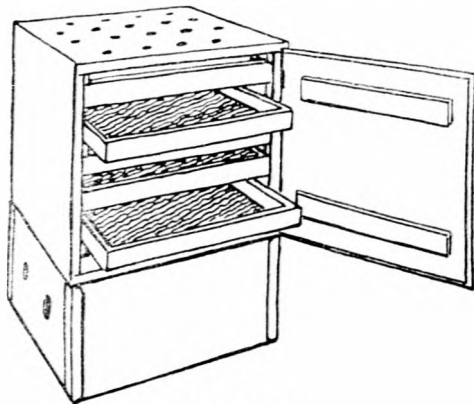

Óriási szőlőtöke Amerikában.

a vér, tüdő, máj, nyelv stb. hurkák tölteléké, a fej és lábak pedig kocsonyahúst adnak. A szórt ecset- és mairackészítésre használják fel, a körmöket spódium- és műtrágyagyarak veszik át. A zsír kiolvasztása után összepréselt tepertőből kutyatápszer készül. Takarmányozására megfelel nagyon sokféle szerves anyag, mert e tekintetben a sertés egyáltalában nem válogatós. A gabonamagvak és gyári hulladékok mellett jól értékesíti a friss lohúst, hullalisztet, elfogyaszt békát, csigát, hulló gyümölcsöt, mindenféle konyhahulladékokat. Jól táplálkozik az ugaron, az erdei legelőken, moccaras területeken is, mert nemcsak a föld felszínén levő anyagokat szedi fel, hanem kitúrja és megessi a talajban levő gyökereket, gombákat, egereket, pajorokat stb. E változatos elegendő levő tápanyagokat is jobban tudja értékesíteni, mint bármely háziállatunk. Így pl. a szarvasmarhahízalásnál csak 55–6 kg. keményítőértékű tápanyag árán számíthatunk egy kilogramm súlygyarapodásra, addig a sertésnek négy kilogramm keményítőértékű tápanyag se kell egy kilogramm súlygyarapodáshoz.

Elismerés az «Ecclesiá»-nak. Szabó Bálint hetési ref. lelkész úr, az Országos Harangszakértő Bizottság tagja, írja nekünk 1924. december 5-én kelt levelében: Nagy örömmre szolgált, hogy a drávagardonyi templomszentelés alkalmával az összes jelenlevők nagy elragadtatással szölkáltak a új harangokról. A megelégedés azzal is kifejezésre jutott, hogy a közébed alkalmával Halka Sándor esperes úr jólésre felköszöntőt mondott a legjobb harangokat öntő «Ecclesiára».

A kereskedelmi ojtófolyadékok és ojtópórok. Sajtkészítés céljából már nem szokás a borjúgyomorból készíteni ojtót, hanem ezt inkább vásárolják a kereskedésekben folyadék vagy por formájában. Az ojtófolyadékok vásárlásánál arra kell ügyelni, hogy üledék benne ne legyen, mentes legyen bármiféle kellemetlen szagtól és íztől s erejét soká őrizzze meg. Egy év alatt a jó ojtófolyadéknak legfeljebb negyedrésznyi erősségét szabad veszteni. Az ojtópor legyen száraz, fehér, sűrű, szagtalan, vízben maradék nélkül oldódjék, olmot ne tartalmazzon, megfelelő erősségét sokáig megőrizze. Az ojtópórnak előnye a folyékony ojtóval szemben az, hogy erősebb a hatása, könnyebb a szállítása, tovább megőrzi hatékonyságát, hátránya viszont az, hogy lemérésénél roppant vigyázatosnak kell lenni, mert a legcsekélyebb mérési hiba súlyos eltulodást okoz a megalvadás idejében. A kereskedelmi ojtók sötét, alacsony hőmérsékű helyen tartandók. Napfényben is veszítik erejüket. A porhoz nedvesség ne érjen, mert rothadásba megy át. A folyadékot jól bedugaszolt üvegben tartjuk.

Tűzhely-aszaló.

Az aszalásról.* (Képpel.) Az aszalás ósrégi és igen egyszerű konzerválási eljárás, amelynek révén a legtöbb kerti terméket, akár gyümölcsöt, akár pedig zöldséget esztendőig, sőt évtizedekig is, eltarthatóvá tudjuk tenni és pedig anélkül, hogy ahhoz bármiféle konzerváló anyagot alkalmaznánk. Lényege az aszalásnak az, hogy a nyersterményből vizet kell elpárologtatni és pedig annyi vizet, hogy a termény már többé ne romoljék, vagyis sem penészesedésbe, sem pedig erjedésbe ne essék. Amint az elmondottakból látható, a nyersterményből csupán vizet vonunk el, következőképpen a megaszalt termény a nyershez teljesen hasonló ízű és zamatu. A vízelvonás mértéke az egyes termények szerint más és más; mindenkor csak annyi vizet kell elvonni, hogy a romlást okozó apró szervezetek, amelyek a gyümölcsön rajta vannak, életműködést ne tudjanak kifejtteni. Tudni kell ugyanis azt, hogy a termények felbomlását apró, szabad szemmel nem látható élőlények okozzák, amelyek megélhetéséhez bizonyos vízmennyiségre van szükség, amely vízmennyiség a nyers kerti termények mindegyikében megvan. Már most ezen vízmennyiséget annyira kell apasztani, hogy ezen parányok életműködést, vagyis erjedést, romlást ne tudjanak kifejtteni még akkor sem, ha különben a megaszalt terményen még rajta is vannak. Már régi idő óta szokásban van e célra a kenvérsütő kemencének a sütés utáni melegét felhasználni. A gyümölcsöt egyszerűen csak beteszik a kemencébe, ott széttergetik és magára hagyják. Ez az eljárás nem megfelelő, mert a gyümölcs a kemencében könnyen megég, mivel ennek melegét szabályozni nem tudjuk. Ujabb időben az aszalás céljaira különböző készülékeket, úgynevezett aszalókat szerkesztettek. Ma már igen sokféle aszaló van, amelyek közül azonban épen a gyümölcsaszalására csak igen keveset lehet felhasználni. Zöldségaszalásra se lehet minden aszalót felhasználni. Tehát mielőtt bárki is egy aszalót beszerez, ajánlatos előzetesen tanácsot kérnie a budapesti magyar királyi kertészeti tanintézetől (L. Ménesi-ut 45.), hol ingyenes tanácsot kap bárki, ha levélben vagy személyesen ez iránt ide fordul. Az aszalók közt vannak olyanok, amelyek főzés közben a tűzhely lapjára állíthatók, de lehet alájuk kályhát is szerelni. Ilyen tűzhelyaszalót tüntet fel mellékelt képünk.

* Közlemény Buchta: A gyümölcs és zöldségfélék értékesítése, eltarthatása c. könyvből, mely megrendelhető kiadóhivatalunkban.

Papi szabó! Szovik József reverenda- és cimadákészítő, Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon: József 61-24.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Falunkban egy vénasszony 10.000 koronát esalt ki tőlem azon ürüggyel, hogy olyan füvet ad, amely fűből készült teával meghódíthatok egy leányt. Persze nem sikerült, mit tehetek a vénasszony ellen? (Régi előfizető.) — **Felelet.** Semmit. Csak azt lehet kuruzslásért följelenteni, aki gyógyszer fejében jogostvány nélkül árusít füveket. A lányokat nem teával szokás meghódítani és ezért megérdemelte, ha az öregasszony túljárt az eszén.

Kérdés. 1922. év április havában vettem kölcsön 500.000 K-t és most a hitelező valorizálva követeli tőlem vissza. Joga van-e ehhez? (Előfizető Kecskeméti.) — **Felelet.** Azt nem közli, hogy a kölcsön visszafizetési ideje mikor járt le. Ha ön a lejáratkor vétkesen késedelmeskedett a visszafizetéssel, vagy olyan dologba fektette bele a kölcsön vett pénzt, amely a viszonyok változása dacára megtartotta értékét, az esetben méltányos az, hogy valorizáltan fizesse vissza a kölcsönösszeget.

Kérdés. Budapesten kaphatok-e postakézbesítői állást és mennyi a fizetés? (A. J. Értény.) — **Felelet.** Ha négy elemi iskolai végzettsége van, kérelmezze az állást a m. kir. posta- és távirdaigazgatóságtól I., Hunyadi János út 2. Kezdőfizetés havi 52 aranykorona.

Kérdés. 1. Mennyibe kerül egy 6:35 mm-es browning-pisztoly? 2. Mennyibe kerül egy 9 mm-es flóbert-puska? (D. I.) — **Felelet.** 1. 1.000.000 korona. 2. 300-400.000 korona.

Kérdés. Budapesten hol részesülhetek ingyenes kórházi kezelésben? (F. F.) — **Felelet.** A klinikákon.

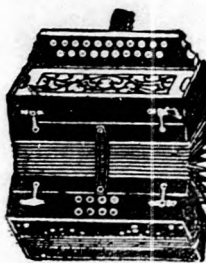
Kérdés. Kell-e olvasókörünk közgyűlésének vagy választmányi ülésének megtartásához rendőrségi engedély? (Gyurkahely.) **Felelet.** Nem.

Kérdés. A jövő esztendőre a «Vasárnap»-nak előfizetője akarok lenni. Előfizetésem a kiadóhivatalnak küldjem, vagy a szövetkezetnek adjam át? (Ifj. N. J.) — **Felelet.** Küldje közvetlenül kiadóhivatalunknak.

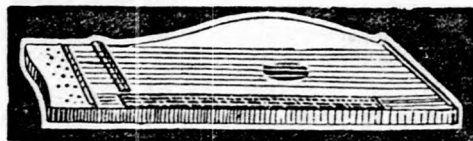
Kérdés. Negyédvre előfizettem, miért nem kapom meg a «Vasárnap» naptárt? (A. M.) — **Felelet.** Csak egész éves előfizetők kapnak naptárt. Egészítse ki előfizetését és a naptárt azonnal küldjük.

Karácsonyi és újévi engedményes árak

Harmonikák

Magyar népciterák

Beszélő-gépek

Klarinétok és rézhangszerek után gramofon-lemezújdonságok

HANGSZER-OTTHON

Fekete Mihály

hangszerkészítő-mesternél

Budapest, VIII., József-Körút 9.

BOLDOG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET!

A BOLDOGSÁG

A boldogság kis harmatcsöpp az égből,
Mely ott lebeg egy halvány virágon
S mikor utána nyúlnál, hogy letépjed,
Eltűnik, mint sok fehér leányálom.

Vagy a nap égő, tűzes csókja szívja
S könnyű páráként föl, az égbe száll,
Vagy legördül s szépségét veszítve
Marad a földön lábtaposta sár.

Repülsz utána messze, föl az égig,
Vagy le a porba utána bukol...
A boldogság kis harmatcsöpp az égből,
Ha emberkéz érinti: nincs sehol.

A boldogság akkor jön, ha nem várjuk,
Fehér fátyla a lelkünkre borul.
Észre sem vesszük, csak ha tovaröppent
S akkor siratjuk balgán, botorul...

De mikor várjuk türelmetlen vággyal,
Azt hisszük: most jön! a lelkünk remeg —
Hőfehér szárnyán a távolba röppen
És elrejtőzik a ködfelhők megett.

Mikor lelkünk a kínba belefásult
S a könyörgésre sincsen már erő,
A vágy tűzében önmaga elégett,
A boldogság akkor előnkbe jő.

Könnytelen szemmel, mosoly nélkül nézzük,
Nincs már kihalt szívünkbe' semmi vágy.
A köd lassanként elfödi előlünk
S mi közönyösen ballagunk tovább.

Erdődy Júlia.

LEVÉL A JÉZUSKÁHOZ.

Irtá: Aradi Szabó István.

ANYOMORSZAGÚ, csöpp szobában farkasordító hideg dermedt. Csontbőrré aszott, ijesztően sápadt arcú asszony feküdt a szobazúgban rogyadozó, ócska ágyban, piszkos huzatú dunyhával, rongyos pokrócokkal letakarva. Mélyen aludt az asszony s beteg tüdejéből százféle síphangon muzsikált elő a halál...

Az abrosztalan, ütött-kopott asztal mellett egy kilencéves fiúcska ült agyonfoltozott télikabátjában dideregve a kegyetlen hidegtől. Egydarabig az ágyban fekvő, nagybeteg édesanyját nézte fájdalomtól gyötört szívvel, könnyes szemmel, azután fölkelte az asztal mellől, az ablakhoz ballagott s kibámult az ócska, szennyes ház folyósójára. A folyosón férfiak és nők siettek lakásaik felé kisebb-nagyobb csomagokat, dobozokat, fenyőfákat cipelve. A fiúcska szívét édes szomorúsággal ütötte meg a gondolat:

— Közéleg a karácsony...

És Jézuskára gondolt, aki karácsonykor szép ajándékokat hoz a jó gyermekeknek, a fiúknak kardot, puskát, huszársáskót, köépitőszekrényt, cukrot fűgét meg mindenféle drága, gyönyörű ajándékokat. De neki nem hoz semmit, mert az ő édesanyja nagyon beteg, nem tud beszélni a Jézuskával, nem tudja megmondani neki, hogy Péterke is jó gyermek, ő is méltó a Jézuska ajándékaira...

Péterke sokáig, erősen gondolkozott valamin, azután hírtelen elsietett az ablaktól; táskájából tollat, tintát, irkát kotorászott elő, az asztal mellé ült s lassan, nagykomolyan írni kezdett:

„Édes jó Jézuskám nagyon szépen kérlek ne haragudj hogy levelemmel zavarlak de muszáj néked írnom, mert nagyon fáj a szívem az én drága jó édesanyám miatt aki hónapok óta nagyon beteg. Édes jó Jézuskám most karácsony lesz te ijenkor szoktál szép ajándékokat hozni a jó gyermekeknek kardot huszársáskót puskát meg köépitőszekrényt meg cukrot fűgét meg mindenféle ajándékokat. Én is jó gyermek voltam édes Jézuskám de kérlek nekem ne hozál karácsonyra semit csak az én drága jó édesanyámnak hozál egy kis szentet meg fát hogy meg ne fagyjon ebe a borzasztó hideg szobába meg hozál neki egy kis pénct hogy vehesünk jó levest meg húst meg tojást mert a doktor úr azt mondta hogy az én édesanyámnak ijesmiket kel eni hogy megerősögyön de hát nem vehetünk ijesmiket mert mióta szegény édesanyám nem járhat munkába nincsen egy filerünk se még orvoságot sem tudunk veni pedig muszáj volna hogy hamarosan meggyógyujon az édesanyám hogy ne köhögjön mindég meg ne legyen láza mert az nagyon rossz ám. Mondom édes Jézuskám nekem semit se hozál mindent csak az én jó anyámnak hogy meggyógyujon. Tejesícsd édes Jézuskám a kérésemet és akkor még jobban foglak imádni pedig én edig is mindég eljártam a templomba csak azóta nem mióta az édesanyám beteg mert őtet kell ápolni mert nincs melete senki mert az édesapám régen meghalt. Nagyon szépen kérlek édes Jézuskám tejesícsd kérésemet hogy meggyógyujon az én drága jó édesanyám. Kezedet csókojja

Kis Péter

III. elemi iskolai tanuló.

Péterke összehajtogatta az irkalapokat, elsietett velük a legközelebbi templomba s a Jézuskához írt levelét a főoltárra tette. Azután hazasietett, hogy édesanyját tovább ápolja.

Másnap délután egy pap, egy gazdag ruházatu, őshajú hölgy és két szolga toppant be Péterkéék nyomországu, csöpp, fagyott levegőjű szobájába.

— Gyermekem — mondotta a pap az elámult Péterkének — a Jézuska megkapta a levelet és teljesíti kérésedet. De mivel a Jézuska most nagyon el van foglalva a sok gyerekekkel, a méltóságos asszonyt bízta meg, hogy hozza el édesanyádnak azokat, amiket kértél. A magad részére nem kértél a Jézuskától semmit, de mert a Jézuska a leveledből látta, hogy te nagyon jó gyermek vagy, néked is küldött karácsonyi ajándékokat.

A méltóságos asszony intett a szolgálknak s azok gyorsan kibontották a csomagokat. Volt azokban sokféle pecsenye, kalács, tojás, tej, vai a Péterke édesanyja számára, de volt bennük kard, huszárcsákó, puska, kőépítészekrény, cukor, füge is Péterke részére. Azután a szolgálk szénért, fáért futottak s néhány perc múlva vígan lobogott a tűz a kályhában s Péterke anyja sírva mondta Péterkének:

— Az Isten áldjon meg, édes, jó fiacskám! ...

AZ EMLÉK.

Irtá: Nyáry Andor.

PUSKÁS Mihály harminc esztendővel ezelőtt ezen a napon vezette oltár elé Trenka nénit, a feleségét. Szép, meleg reggelre virradt. Az asszony kinyitotta az ablakot. A friss levegővel szagos szénailat lebbent a szobába. Az asszony kinézett az udvarra. A szénakazal puhán nyújtózott a ház előtt.

Trenka néni szíve megdobbant, édes emlék hasadt fel benne, nézte az illatot kazalt s amint nézte — Isten tudja, miért — egyszerre csak édes, bolondos vágyódás szállta meg, hogy felmegy a szénakazalra és ott marad.

Az ura épen akkor kelt fel.

Az asszony mondani akart valamit, de aztán meggondolta magát és nem szólt.

Az ember felöltözött, aztán végezte dolgát. Az asszony is. A szénakazal iránt érzett vágyódását lassankint elfelejtette. Mikor azonban úgy dél felé támadt szellő megint becsapta hozzá a széna illatát, másodszer is elfogta a furcsa vágyódás.

Hogy miért vonzza az a szénakazal! A gondolat lassan érett benne.

Már indult, hogy a létrát a kazalnak támasztja, de az embere akkor jött meg a kocsival.

Trenka néni szeme az ember láttára megcsillant, megint mondani akart valamit, de megint meggondolta magát és megint nem szólt.

Az ebédet is megették.

Trenka néni várt valamit, maga sem tudta, hogy mit s amikor úgy naplemente táján a kamarából kihozta a szakajtót, hogy a tyukokat megeteti, megint megcsapta orrát a szénailat.

Szíve akkorát dobant, hogy még a dobhártyája is eitompult egy pillanatra.

— Na, az áldóját ennek a szénakazalnak! — gondolta magában — most már felmegyek rá, akármi lesz is!

Az ura az udvaron volt, nem akart előtte felmenni, úgy hogy az lássa. Hátha kineveti.

Mást gondolt.

Odament az urához, aztán megszólította:

— Estére elmegyek édesanyámhoz. Azt üzente, hogy most gubázza a mákot, segítsék neki.

És erősen leste az ura arcát.

Puskás Mihály bólintott:

— Ereggy!

Aztán megfordult. Trenka néni arcán csalódás rebhent, apró sóhajtás szakadt melléből, azzal ő is megfordult, az öreg almáriumból elővette a piros kendőt, amellyel régen te először kötötték be a fejét menyecskére, aztán elköszönt az uratól és elindult, hogy elmegy az anyjához.

El is ment, de útjában csak a liceumsövényig jutott ott megállt és várt.

Eszeágában sem volt, hogy az anyjához menjen. A mák gubázását csak úgy találta ki. Tudta, hogy az ura estefelé átmege a komájához, erre várt. Mindezt pedig azért eszelte ki, hogy az udvarra visszatérhessen és felmehessen a szénakazalra.

Úgy érezte, hogy most már belepusztulna, ha a kazalra nem mászhatna fel.

Az urára nem sokáig kellett várnia, alig hogy hazulról elment, ő is fejébe húzta kalapját, pipára gyujtott és elballagott a komáékhoz.

Az asszony csak erre várt.

Mikor az ura már elég messzire járt, visszazaladt a házhöz, a létrát a kazalhoz támasztotta, a piros keszkenőt ledobta, mintha véletlenül ejtette volna el, aztán a létrán hamarosan felsietett, a puha szénán végigfeküdt és vágyó merengéssel nézte a csillagosodó eget ...

Puskás Mihály igen jól érezte magát a komáéknál. Öreg este volt már, amikor hazaballagott.

Ment, gondolkozott, pipázott.

Trenka néni már régen aludt a kazal tetején.

Amint az ura a kazalhoz ért, meglátta a létrát.

— Hm! — ütődött meg — ki tette ide ezt a létrát?

A létrát megfogta és a rend kedvéért letette a kazal mellé, azután bement a szobába s minthogy tudta szerint az asszony az anyjánál van, lefeküdt és elaludt mint afféle ember, akinek a lelkiismerete nyugodt.

Kelet felől a hajnal lassan rózsaszínezett.

A szomszédnak korai dolga volt a városban, alig pity-mallott még, már az udvaron volt. Ma hosszú utat kell megtennie. Jó lesz, ha a kocsikerekeket megkeni.

Amint tett-vett, a szomszédék udvara felől egyszerre csak furcsa hangokat hallott.

Trenka néni nyögött, hortyogott, álmodott.

A szomszéd megállt:

— Mi lehet az?

Egyideig fülelt, aztán rossz gondolata támadt:

— Halódik valaki!

Átment a szomszéd udvarára, aztán követte a hangokat. A hang pontosan a szénakazalról jött.

A szomszéd eltűnődött:

— Ki lehet a kazal tetején?

Nem sokáig gondolkozott, a létrát nekitámasztotta a kazalnak és sebtiben fellépcsőfokozott rá.

Most már mindegy, akár ki van is fenn, megnézi!

Alig ért azonban fel a tetőre, meghökken.

A puha szénán Trenka néni hanyatlott és horkolt, ahogyan csak a száján kifért.

A szomszéd nem tudta a dolgot mire vélni, hirtelenében azt gondolta, hogy itt baj van, különben az asszony mit keresne kora hajnalban a szénakazal tetején. Meg aztán, hogyan ment oda, mikor a létra se volt a kazalnak támasztva.

Hirtelen megragadta az asszony vállát, aztán megrázta:

— Trenka néni! Hé, Trenka néni!

Trenka néni felébredt s amint álmos szeme rávetődött a szomszédra, hamarosan nem ismerte meg s mivel épen akkor gyilkosokkal álmodott, azt hitte, hogy a gyilkos áll előtte s nagyot sikított:

— Segítség!

Kicsibe mult, hogy ijedtében le nem esett a kazalról. A szomszédnak csak annyi ideje volt, hogy derékon kapta. A lármára azonban Puskás Mihály is fölneszelt s amint az ablakon kinézett, még a vér is meghűlt benne.

Hogyne, mikor a szomszéd a kazal tetején ölegetti asszonyát.

— Hú, a ponciussát! — káromkodott egyet, aztán kiszaladt az udvarra és szörnyű lármát csapott, hogy így-úgy, a méndörgős az ilyen asszonyba! ... Azt hazudja, hogy mákot gubázik az anyjánál, azzán a szomszédoddal ölelkezik a kazal tetején.

A piros kendőt is meglátta, felkapta és mérgesen lohogtatta:

— Ez volt a jel, hogy a kazalon vagy!

És káromkodott, ahogyan csak szusszal bírta.

Az öreg menyecske azt se tudta, hogyan védekezzen, a szomszéd meg csak állt, mintha megbabonázták volna. Hogyan is védekezett volna, amikor tulajdonképpen nem is tudta, miről van szó.

Később aztán elmondta ő tízszer is, hogyan keveredett fel a szénakazalra, Puskás Mihálynak azonban beszélhetett ítéletnapig is. Ő csak azt tudta, hogy asszonyát a szomszédal a szénán találta. Ezt nem tagadhatja le senki.

A szomszéd is beszélt, az asszony is, az ember is. Utóbb már egyszerre beszéltek mind a hárman, hadonáztak s a nagy bizonyításnak aztán az lett a vége, hogy az emberek összeveszték s jól helybenhagyták egymást.

Az asszony meg az anyjához ment, mert az ember elkergette s mivel a becsületére igen sokat adott, még aznap beadta a válókeresetét.

Olyan asszonnal nem él egy fedél alatt, aki a szomszédal hajnalodik a szénakazal tetején.

A válóperes tárgyalás napja elérkezett.

A bíró ránézett az öreg menyecske:

— Beismeri-e, hogy az urát megcsalta?

Az asszony dacosan felelt:

— Nem! Az én becsületem tiszta, mint a hó.

— Hát azt beismeri-e, hogy a szénakazal tetején volt?

— Azt beismerem.

— Hátha nem «azért» volt a kazal tetején, akkor azt mondja meg, miért volt ott?

Az öreg menyecske meghökkent, erre nem számított, a bíró azonban tapasztalt bíró volt, nem hagyott neki gondolkodási időt, rákiáltott:

— Hát beszéljen!

Trenka néni lehajlotta a fejét, rebegő szemét lesütötte, aztán szemérmesen megszólalt:

— Hát úgy volt, kérem, hogy izé... teccik tudni, akkor volt a házasságunk harmincéves évfordulója, aztán... azon a napon... harminc esztendővel ezelőtt, akkor is a... szénakazalra szaladtam az uram elől, mivel — követem — igen szegénylős természetű voltam. Oszt gondoltam, hogy most is utánam jön majd a... kazal tetejére...

Hirtelen elsírta magát:

— A piros keszkenőt is azért ejtettem le, hogy tudja, merre vagyok.

És szaporán törölgette szemét.

A bíró ráhunyorított az öregre, Puskás Mihály homlokát kiverte az emlékezés, nagy vajudozásában zavartan köhécselt.

A bíró rákiáltott az öreg házaspárra:

— Menjenek haza, aztán ne okoskodjanak! Nézzé meg az ember!

A két öreg megfordult, zavarukban még köszönni is elfelejtettek. Egész úton nem szóltak egy árva szót sem, de mikor hazaértek és elballagtak a szénakazal mellett, Mihály gazda könyökével, öreges szeméremmel oldalba pöccintette Trenka néni, de aztán huncutúl úgy tett, mintha mire se gondolt volna.

Kigyótáncoltató arabok.

TRÉFÁK

Mikor született?

Egyszer népszámláláskor beállított az ügynök egy családhoz, ahol a fejlap kitöltése az ügynökre szorult. A családfőnél még ment valahogy a dolog. De a feleségnél teljesen megakadt, amennyiben nem tudta megmondani, hogy hány éves.

— Hát mégis mikor született? — kérdezi az ügynök.

— Én nem tudom — volt a válasz.

— Dehogy nem — szól oda a férj. — *Hát amikor apád juhász volt.* Nesze, ügynök, írhatod már.

(Bekülte Gémesi István Szegvárról.)

Őszinte beszéd.

A házmester így szól a feleségéhez, aki csak hosszas csevegés után eresztí őt be:

— Hallatlan, hogy olyan sokáig várakoztattál!

— Ne haragudj — mondja az asszony — azt hittem, hogy egy lakó jön haza.

Köbönyegfordítás.

Samuka: Tátilében, a feladatra, amit te megcsináltál nekem, ötöst kaptam!

Táti: Mit, ötöst? Úgy-e, mondtam, te gazember, hogy tanuljál!

A papucshős.

— A feleségem igazán gondos asszony. Lehúzza a cipőmet.

— Mikor hazajössz?

— Nem. *Amikor el akarok menni.*

Országúti évődés.

A szegedi hetivásárról ment hazafelé Vörös Boldizsár. Haladtában egy kocsi érte utól. A kocsi gazdája, bizonyos Ördög András lebeszélte a kocsiról Vöröshöz.

— Nem fáradt mög, kend?

— Dehogy nem, András. Ejnye de jót tönne kend velem, ha fölönne a kocsijára!

András engedett a kérésnek, felültette maga mellé Vörös Boldizsárt. Útközben az egyik ló nagyon kelletlenül ment a kocsi előtt. András nógatni kezdte.

— Ne te, ne, Vörös! Gyi! Vörös!

A ló csak nem induit jobban, hiába volt a nógatás.

— Vööörös! Hogy leljön ki a hideg, hát nem mégy jobban! Vööörös! Gyi Vörös!

Boldizsár lehúzta a kalapot a szemére, úgy villogott ki a befelé mosolygó gazdára. Erősen szitta a pipát. Mondani akart valamit, de megint csak nyelt egyet. Mert minek a harag, hiszen csak vendég a kocsin. Jobbnak látta hallgatni. Ördög András megint mondta:

— Gyi, Vööörös! Nem állja már szó nélkül Boldizsár.

— De közőködik ez a ló. Várjon, kend, mán no, majd mögnógatom én is.

Azzal elkezd csapkodni a lovat.

— A gazdád teremtesít! Gyi, Vörös, gyi, hogy bujjék beléd az Ördög.

Már most aztán mind a ketten nevettek. Oszt meg volt a békesség is. (V. L.)

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Az OMGE közgyűlése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület december hó 8-án tartotta rendes évi közgyűlését. Somssich László gróf elnöki megnyitói beszédében reámutatott arra, hogy az idei gyenge termés következtében kétszeres súllyal nehezedik a gazda vállaira a súlyos földadó, az ebből származó pótlékok, továbbá az új jövedelmi- és vagyonadó. Az adózás terén a mezőgazdaság mindig az arányos és egyenlő adóviselés elvét követelte. Sajnos, a jövedelem- és vagyonadó terén az tapasztalható, hogy ezeknek az adóknak címén remélt bevételek *nyolcvan százalékát a mezőgazdaságra vetették ki*, amely ezt nem lesz képes megfizetni. A mai gabonárák eléri az aranyparitást, azonban az *iparcikkék árai ezt sokszorosan felülmulják*. A mezőgazdaság súlyos pénzügyi helyzetének megoldására szükséges a *mezőgazdasági hitel kérdésének megoldása*. Sürgősnek tartja a külállamokkal, különösen az utóállamokkal való *kereskedelmi szerződések megkötését*. Ugyancsak hangoztatja a *irtokreform mielőbbi végleges befejezésének szükségességét*, mert ez épügy érdeke a megváltást szenvedőnek, mint a földhöz jutatandóknak. Ezután *Tahy* Jakab államtitkár a földművelésügyi miniszter nevében üdvözölte az Országos Magyar Gazdasági Együletben tömörült gazdákat. Majd *Hadik* János gróf a földreform sérédsével foglalkozott és reámutatott arra, hogy a földreform képes földhözjutatandóknak elegendő tőke nem áll rendelkezésükre és sok egyént a szerény, de biztos megélhetésből a bizonytalanságba sodort. A hitelkérdéssel kapcsolatban megállapítja, hogy a gazdatársadalom a *hitelnyújtásnál a többi termelési ággal egyenlő elbánást követel*. Ezután *Bud* János pénzügyminiszter emelkedett szólásra és kijelentette, hogy teljes erejével azon lesz, hogy a *külföldi tőke bevonása megvalósuljon*. *Mutschenbacher* Emil dr. ügyvezető helyettes igazgató számolt be ezután a legutolsó időben történt *adóintézkedésekről*. Több egyesületi belügyi elintézése után a közgyűlés megválasztotta az új elnökséget. Elnökké hat évre újra *Somssich* László grófot választották meg. Aiehnökök lettek *Székhács* Elemér, *Beliczey* Géza, *Purgly* Emil és *Döry* Hugó.

Serlegavatás nagyatádi Szabó István emlékezetére.

Az elmúlt héten az újonnan megnyílt *Országos Gazdakör* helyiségeiben avatták fel a *nagyatádi Szabó* István emlékezetére alapított serleget. *Mayer* János földművelésügyi miniszter, *Erdélyi* Aladár, *Ehn* Kálmán, *Szabó* Sándor, *Könyves* Lajos, *Neubauer* Ferenc képviselők kíséretében érkezett a körbe. Az ünnepi vacsorán *Mohácsy* Lajos ref. lelkész mondotta a serlegavatóbeszédet. Ismertette nagyatádi Szabó István céltudatos útját, amelyen a sok gáncs között is egyenesen ment célja felé.

— A serleget — amelyen az elhunyt politikájának alapelve van bevésve: *«Nem sebeket akarunk útni, hanem gyógyítani»*, — annak a meghalt embernek az érdemeire avatja, akit minden magyar szív becsül és szeret. A serleg, valahányszor magyar kéz emeli, nagyatádi Szabó István erényeinek dicséretét szolgálja.

Szabolcsi dohánytermelők gyűlése.

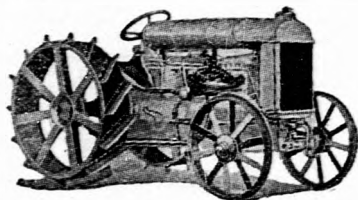
A szabolcsi dohánytermelők *Nyíregyházán* az elmúlt héten gyűlést tartottak. *Csoőr* Lajos, a Dohánytermelők Országos Egyesületének igazgatója, ismertette a napokban tartott budapesti dohánytermelői értekezlet határozatát, melyhez a szabolcsiak is hozzájárultak. Eszerint *ők sem adják be kérésüket a dohánytermesztési engedélyért mindaddig, amíg a dohányjövédék megfelelő beváltási árat nem biztosít*.

Előadás a földreform gazdasági következményeiről.

December hó 7-én *Buday* Barna, gazdasági főtanácsos, lapunk főmunkatársa, előadást tartott a *földreformtörvény végrehajtásának gazdasági következményeiről*. Az ország minden részéből vitt értesítések alapján megállapította, hogy a házhelyrendezés ügye elég kedvezően áll, mert az 1923-ban kiosztott telkek mintegy huszonöt százaléka már beépült és serény építkezési mozgalom van folyamatban. Sajnos, a földbirtokrendezés eddigi eredményei már nem mondhatók ilyen kedvezőnek. Általános hiány mutatkozik a felszerelésekben és különösen az ígás állatokban. Legtöbbször új parcellabirtokos idegen igaerőre van utalva, a kölcsönfogatok költsége pedig aránytalanul nagy, mert helyenkint huszonöt gyalogos napszámot is szolgálnak egy hold föld felszántásáért. Különösen azok jártak rosszul, akik lakóhelyüktől öt-hat kilométernyi és még nagyobb távolságban kapták ki parcelláikat. Nagy baj az is, hogy az egy-két holdas parcellabirtok nem bírja meg a földműveléshez szükséges felszerelést, mert a gépi és állati erőt ilyen kis területen képtelenség kihasználni. Oriási összegeket kellene mozgósítani, hogy a jelentkező instrukció beszerzését hitelezés útján megkönnyítsék, a mai pénzügyi viszonyok között azonban a megfelelő tőke nem áll rendelkezésünkre. Addig is, míg a pénzügyi viszonyok megjavulnak, mindent el kell követnünk, hogy az új birtokosok boldogulhassanak és a kiosztásra kerülő földek termelése biztosítható legyen. Nagyobb, olcsókatamú kölcsönrel kell támogatni az OKH et, hogy a közéségi hitelszövetkezetek a személyes hitel nyújtását minél több kisemberre kiterjeszthessék. Végül azzal a felhívással fordult a gazdatársadalomhoz, hogy aki csak teheti, támogassa a föld gyermekeit megértéssel és szeretettel abban, hogy szorgalmuk és iparkodásuk árán boldogulhassanak és a vágyva vágyott földet megtarthassák.

A Gazdák Biztosító Szövetkezele huszonöt esztendőse.

December 11-én volt huszonöt éve annak, hogy a szövetkezeti mozgalom életrekelői kimondották a *Gazdák Biztosító Szövetkezetének* megalakulását. A jubiláris ünnep alkalmával a szövetkezet bensőséges díszgyűlést tartott, melyen a földművelésügyi kormányt *Schandl* Károly dr. államtitkár képviselte, megjelentek ezenkívül a gazdatársadalmi és szövetkezeti intézmények vezetői. A gyűlést *Zelenski* Róbert gróf, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének elnöke nyitotta meg. Utána *Bernát* István tartott ünnepi beszédet, majd felolvasták az igazgatóság státuserendezési határozatát s a jutalmak kiosztásáról szóló döntést. A szövetkezet vezetősége ugyanis a jubileum alkalmával magasabb rangosztályba léptette elő tisztviselőit és mindegyiknek pénzbeli jutalmat adott. Újjáépítette rajtakívül a nyugdíjalapot is jelentős áldozattal. Ezután felolvasták azokat az üdvözlősorokat, melyet közéletünk kiválóságai intéztek a szövetkezet jubileuma alkalmából, majd *Schandl* Károly államtitkár tolmácsolta a földművelésügyi kormány üdvözlését és hangoztatta, hogy a kormány tudatában van, mily nagy jelentőségű van a szövetkezeteknek, általában a szövetkezeti mozgalomnak, *különösen pedig a szövetkezeti biztosításnak*. A tisztviselői kar nevében *Retchlín Meldegg* Győző báró igazgató meleg szavakkal fejezte ki köszönetét a szövetkezet vezetőségének és felajánlotta kartársai nevében *Láng* József vezérigazgatónak azt az olajfestményt arcképet, amelyet haláljuk jelül készíttettek róla. Az elhangzott felszólalásokra *Láng* József vezérigazgató válaszolt és részletesen ismertette a szövetkezet történelmét. A szövetkezet tizenhat megalapítója közül már csak hárman vannak életben: *Zelenski* Róbert gróf, *Bernát* István és *Meskó* Pál. Vázolta aztán a megindulás idején fellepett nehézségeket, a csakhamar meginduló gyönyörű fejlődést, melyben csupán a háború állította meg a szövetkezetet. A gazdasági válságot megérezte ez az intézmény is, ma már azonban ismét ott tart, hogy a *díjbevételekben csaknem elérte azt az arányt, amelyet 1914-ben elhagyott*. Végül a tisztviselői karnak fejezte ki elismerését lelkes munkásságáért. *Zelenski* Róbert gróf zárószavaival a szép ünnepség véget ért.

FORD HALTENBERGER VILMOS
autorizált Képviselete
FORDSON-TRACTOR FORD
 Petroleummal. **SZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT.** Petroleummal.

A legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve.
 Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. **Ára ab Trierest 636 dollár.**
 Tel. 66—15. Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám. Tel. 66—15.

A német népnek nem kell szélsőség. Németországban. az elmúlt héten folytak le a birodalmi gyűlési választások. A választások eredményéből kitűnik, hogy a német nép elfordult a szélsőségektől, a kommunistáktól és a szélső jobboldaliaktól. A birodalmi gyűlésbe a szociáldemokraták jutottak be legnagyobb számmal. A német szocialisták azonban nem hasonlíthatók össze a mieinkkel, mert am azok büszkén vallják magukat németeknek s a nemzeti célokért küzdenek. Második erősségű párt a német nemzetieké, harmadik pedig a centrumpárt. A gazdasági párt és a bajor földművelésügyi párt, amely csak rövid ideje, hogy megalakult, régi mandátumához két újat szerzett, tehát erejében növekszik.

Limanova megünneplése. Emlékezés a limanovai hősi öregekre. Sopronban a mult csütörtökön avatták fel a hősi halált halt 9-es Nádasdy-huszárok emlékművét, melyet Sopron vármegye és a volt 9-es huszártestek gyűjtéséből állítottak fel. Az ünnepség csendes misével kezdődött. A mise után a Deák-téren felállított emlékműnél gyűlt össze a közönség, ahol *Högyész Pál* vármegyei főjegyző tartotta az ünnepi beszédét. Utána *Folba* atya és *Ziermann* Lajos evangélikus lelkész mondtak beszédet, majd *Tzövek* főiskolai hallgató alkalmi költeményt szavalt. Budapesten pénteken a limanovai országos emlékbizottság tartotta meg emlékünneplését, melyen megjelent *József királyi herceg és családja*, *Nagy Pál* tábornok a kormányzó képviselőjében, valamint társadalmi életünk előkelőségei. A kegyeles ünnepségen *Györy Lóránt* volt miniszter adta elő ez alkalomra írt «Limanova» című ódáját, majd behozták a Limanovát megjáró harci lobogót, amely előtt *Gabányi Jánosné* elszavalt a «*A zászló románcsa*» című költeményt. A lelkes szavalat után *Gabányi János* tábornok tartotta meg haditörténelmi előadását Limanováról. Végül *Rákosi Jenő* mondtott szónyaló beszédet.

Kanadában, Mexikóban és Délamerikában is korlátozzák a külföldi munkások foglalkoztatását. Az Egyesült-Államok munkaügyi hivatalának titkára évi jelentésében azt indítványozza, hogy a külföldi munkások foglalkoztatásának korlátozását Kanada, Mexikó és Délamerika polgáira is terjesszék ki. Jelentése további részében azt ajánlja még, hogy munkáshiány esetén emeljék fel a bebocsátható külföldi munkások számát.

Antal Géza püspök beiktatása. Komárom-Ujváros református egyházközsége nagyszabású ünnepségek közt iktatta be lelkészi tisztségébe Antal Géza dr.-t, a dunántúli református egyházkerület új püspökét. Az ünnepségen megjelent *Klebelsberg Kunó* gróf kultuszminiszter, Komárom-Ujváros nemzetgyűlési képviselője is. A beiktatás alkalmával az új püspök nagyhatású beszédében azt fejtegette, hogy ez a maradék Magyarország is talpraállhat fegyelmet munkával és Isten segédelmével visszanyerheti Nagymagyarországot. A délután tartott lakomán *Klebelsberg Kunó* gróf kultuszminiszter hangsúlyozta, hogy *protestánsnak és katolikusnak nem szabad egymás ellen harcolni*. Ma nem a német a veszedelem, hanem az októbrizmus, a proletarizmus. A destruktív irányzattól kell visszatartani a magyar tömegeket.

Esküdt Lajost ötévi fegyházra ítélték. Az Esküdt-ügy heteken keresztül tartott tárgyalása mult kedden ért véget, amikor is a bíróság kihirdette az ítéletet, amely szerint *Esküdt Lajos* tízrendbeli megvesztegetés és egyrendbeli csalás büntette miatt *ötévi fegyházra, kilencmillió korona pénzbüntetésre, tízévi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanilyen tartamú időre való felfüggesztésére* ítélté. A törvényszék *Tömör Angelát* hat és félhónapi börtönre, *Landesmann István dr.-t* héthónapi börtönre, *Bencze József dr.-t* egyévi börtönre, *Brezina Gyulát* héthónapi börtönre, *Forbáth-Weisz Róbertet* kéthónapi fogházra ítélte, *Deutsch Lajosné* pedig fölmentette. Elrendelte továbbá *Esküdt Lajos* és *Tömör Angela* ingóságainak elkobzását. Az ítélet indokolása megállapítja, hogy *nagyatádi Szabó István Esküdt Lajos üzemleiről nem tudott és azokban semmi része nem volt*. Valamennyi elítélt felebbezést jelentett be.

Végyszaladt rajta egy vonat és semmi baja se történt. A nagy-rései állomás közelében a vonat elé vetette magát egy tizenkilenc éves leány. A vonat tizenegy kocsija keresztülrobogott rajta, illetve, amint kiderült, *felette és az utasok legnagyobb meglepetésére a legcselhelebb sérülés nélkül szedték ki a kerekek alól*. A leány ugyanis a vágányok közé bukott, úgy hogy még a ruháját sem tudták elkapni a kerekek. Az öngyilkosjelöltet hazavitték szüleihez, akik előtt megfogadta, hogy örök időre letesz az öngyilkosság gondolatáról.

... Jó Istenkém, vigyázz reám ...

Már a galambokat is befogják a hadviselés szolgálatába. Az Amerikai Egyesült Államok hadseregében erősen foglalkoznak azzal a tervvel, hogy nagyobb mértékben fogják felhasználni a postagalambokat a tüzérségi tűz irányítására. Az előretolt állásokba kiküldött megfigyelők postagalambokat visznek magukkal és ezek küldik vissza jelentéseiket az űtegekhez. A postagalamb sokkal megbízhatóbb, mint a telefon vagy más hírközlési eszközök. Jelenleg ezeröttszáz kiképzett postagalambja van az amerikai tüzérségnek, de ezek számát meg fogják sokszorozni. Ha így folytatódik, akkor a galamb hamarosan megszűnik a béke jelképe lenni.

Antiszemita tüntetések Romániában. Romániában és Erdély egyes városaiban igen nagy diáktüntetések folytak le az elmúlt napokban. Bukarestben a diákok az egyik templomban kényszerítették a papot, hogy mondjon misét, majd egyikük beszédet tartott. Amikor a templomból kitódultak, összetűztek a kivonult katonasággal, amely több tüntetőt letartóztatott. A diákok egyik csoportja teljesen összerombolta a szocialisták épületének berendezéseit. Az egyetemen is súlyos események zajlottak le. Itt is a katonaság és a rendőrség avatkozott közbe. Jassiban hasonló tüntetések voltak. A galaci, kolozsvári, a nagyváradi, továbbá a csernovici egyetemen is óriási zsidóellenes tüntetések zajlottak le. Több zsidót véresre vertek.

Az életmentő majom. Az amerikai Arkansas állam egyik városában, *Hoxieban*, kigyulladt egy ház, amelynek gazdája kisebb vendéglőt vezetett a földszinten. Amikor az épület már javában égett, a gazda hóna alá kapta kedvencét, egy majmot és kirohant vele a szabadba. A megmentett majom azonban addig kapálódzott, míg sikerült elszabadulnia gazdájától s visszafutott a tűzbe. Nemsokára megjelent az egyik ablaknál, karjai között legjobb barátjával, a ház macskájával. Mindkét hű barátot megmentették.

Tanárórstul és egész felszerelésével elsüllyedt egy orosz egyetem. A Fekete-tengeren elsüllyedt a *Novoroszjszk* nevű orosz gőzös, amelynek utasai között volt a novoroszjszki orosz műegyetem *hárminc tanára és az iskola egész fölszelelése*; az iskolát ugyanis áthelyezték Odesszába és az áti költözés lebonyolítását végezte a hajó. Az utasok közül hat embernek sikerült csónakba szállni, amelyet a hullámok napokon keresztül dobáltak a tengeren, míg végre Konstanza környékén kifogták. A csónak utasai az éhségtől és fáradalmaktól teljesen kimerülve, eszméletlenül feküdtek, úgy hogy kórházba kellett őket szállítani.

Márfy és Marossyt halálra ítélte a bíróság. A budapesti büntető törvényszék az elmúlt héten hirdette ki az ítéletet a bombamerénylet bűnperében. A bíróság bűnösnek mondotta ki **Márfy Józsefet** és **Marossy Károlyt** nyolc- és tizenöt évi fegyházzal. **Szász Józsefet** és **Horváth Halas Józsefet** hat évi fegyházra ítélték el, **Radó József** kiskorú vádlott tíz évi fegyházat kapott. A két halálraítélt nem kért kegyelmet, de védőik betérjesztették a kegyelmi kérvényt.

Üzenet a halottnak hitt fiútól. A napokban rég várt levelet hozott a posta a Kecskeméten lakó **Végh Lászlónak** István nevű fiától, akiről 1914 óta egyetlen hír sem érkezett. A levélben a már elveszettnek hitt Végh István azt írja, hogy ép, egészségnek örvend, csak szeretne hazajönni. A kecskeméti rendőrség a fogoly részére megszerzi az útlevelet és így a tíz év óta fogoly Végh István rövidesen hazajöhet.

A hannoveri vámpír a bíróság előtt. A huszonhétzeregy gyilkos **Haarmann** Ferencnek, a hannoveri vámpírnak, bűnpörét a múlt héten kezdte tárgyalni a hannoveri törvényszék. **Haarmann** közönyösen vallotta be egymásután a borzalmas gyilkosságokat s azt állította, hogy áldozatait rendszerint cinkosa, **Grans** vezette hozzá. **Grans** kereken tagadta, hogy ő **Haarmann** kezére játszott volna, a tanúk vallomásából azonban kiderült, hogy **Grans** rendszeresen szállította **Haarmann** lakására a fiatalembereket, akik azután sohasem kerültek többé elő. A tanúkihallgatások során borzalmas részletek derültek ki. Bebizonyosodott, hogy **Haarmann** **feldarabolta áldozatainak testét és húsukat megfőzte.** Volt szállásadó-jének többfajban ajándékozott emberhúsból készült «kocsonyát», mit az öregasszony lóhúsnak gondolt s megevett. A tárgyaláson **Haarmann** napról-napra idegesebb és fáradtabb lett s legutóbb már fel is kellett függeszteni a tárgyalást a beteglelkű vámpír gyöngösége miatt.

Newyorkban már alacsonyok a — felhőkarcolók. Az ötvenegy emeletes newyorki Woolworth-épületen kísérleteket végeztek annak megállapítására, hogy a viharos szelek milyen hatással vannak a felhőkarcolókra. A Broadway alsó felén ugyanis **egy nyolcvan-nyolcemeletes házat akarnak építeni,** amely mellett a Woolworth-ház — Newyork mostani legmagasabb felhőkarcolója — valószínűleg el fog törpülni. Newyorkban eddig a felhőkig érték a házak, most pedig már a felhőket is át akarják törni.

Román hadnagy mint orosz kém. Romániát ismét nagy kémkedési ügy tartja izgalomban. **Blena** Iventi, a bukaresti operaház primadonnája, napok óta eltűnt. A hatóság eleinte szerelmi kalandot keresett a rejtélyes ügy hátterében, amikor egy második szökés váratlan világszerepet vetett az esetre. **Brailu** hadnagy, az énekesnő barátja a bukaresti repülőosztály tisztje, a román repülőpark leggyorsabb gépjével próbarepülésre szállt fel és a kitűzött időre nem tért vissza. Megállapították, hogy **Brailu** hadnagy Oroszország irányában elhagyta az országot és úgy **Blena** Iventi, mint **Brailu** hadnagy **Szovjetország kényei voltak. Brailu mozgásait adatokat vitt repülőgépen Moszkvába.**

Két siheder mint «Fekete Réme». **Toffler** Lázár szentesi lakost ismeretlen tettesek meg akarták zsarolni. Még augusztusban névtelen levelet kapott, hogy két milliót tegyen le egy cukrázda elé. Néhány hét múlva újabb levélben követelt tőle a «**Fekete Réme**» ötmilliót. Erre már **Toffler** feljelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást. De néhány hét múlva ismét beröpült **Toffler** ablakán egy kőre kötött levélke, amelyben szörnyű bosszút esküdött a feljelentésért. A nyomozás eredménytelen volt, míg végre a «**Fekete Réme**» elárulta magát. Ez a «szörnyeteg» **Balogh** Ferenc 19 éves kőműves volt, aki egyik korcsmában eldicsekedett vele, hogy a zsaroló leveleket ő írta. Amikor lefűltek, megnevezte a társát is, egy 18 éves téglagyári munkás személyében. A lakásukon tartott házkutatás során revolvert, tört és álkulcsokat találtak s a sihederek bevallották, hogy több betörést szándékoztak elkövetni. A két jó madarat letartóztatták.

Szombathelynek nem kell szocialista. Szombathelyen az elmúlt héten tartották meg a városi képviselőválasztásokat. Erős harc folyt a polgárság és a szociáldemokraták között és a harc a polgárság teljes győzelmével végződött. **Egyetlen szociáldemokrata sem került a képviselőtestületbe.**

A kertész öngyilkossága. Különös módon vetett véget életének **Szelep-pusztán Schults** Mátyas kertész. Gyógyíthatatlan betegsége miatti elkeseredésben bement az üvegházba s ott kedvenc virágai, növényei között egy dróthuzalra akasztotta magát. Mire észrevették és levágták, már meghalt.

Szilassy Aladár temetése. A magyar kálvinizmus egyik legjelentékenyebb fiát, **Szilassy** Aladárt, az elmúlt vasárnap temették abból az épületből: a Teológiai Akadémiából, melyet ő hozott létre. A temetésen megjelentek **Bartha** Richárd kabinetirodai főnök, az ország kormányzójának képviselőjében, **Scitovszky** Béla, a nemzetgyűlés elnöke, **Rakovszky** Iván belügyminiszter, **Raffay** Sándor és **Soltész** Elemér püspökök s más közéleti nagyságok. Továbbá a teológia, a Lónyai-utcai főgimnázium, a Baár-Madas leánygimnázium, Bors vezérigazgatóval a «Kéve» Ruházati Áruház — az elhunyt alapításainak — küldöttsége s az ifjúsági egyesületek tömegei. A nagy halott érdemeit **Ravasz** László püspök foglalta össze klasszikus búcsúztatóban. Ezután a koporsót kocsira tették, a keleti pályaudvarra vitték, ahonnan Losoncra szállították és ott helyezték örök nyugalomra.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Szűcs János Perekedről.)

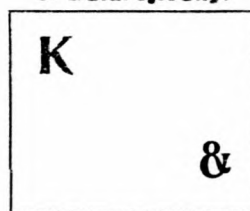
2. Betűrejtvény.

Kezdet *-al jelölve.

(Beküldte: Lénárt György Hercegfalváról.)

3. Betűrejtvény.

(Beküldte: B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő évi 2-ik számunkban közöljük.

A 47-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Magyarország nem volt, hanem lesz.**

2. Versesrejtvény: **A szél.**

3. Tréfás talány: **777 ben.**

Megfejtették: Gróf József, Bakó Lajos, ifj. Vargyas Mihály, Berenyák István, Kálmán Ferenc, Hamza Rózi, Lajkó Frigyes, Bihari János, Csapó Ferenc, Gyulagyűkehelyi Földm. Ölv. Kör, Deák Lajos, Ritecz István, Papp László, Szin Mariska, Bene Lajos, ifj. Horváth V. Miklós, ifj. Schmitz Pál, Ábrahám Erzsébet, Thoma Mariska, Deli Juliska, dr. Nagy Ferencné, Sipiczki György, Máté András, Schuck János, Diszegi Lajos, Szűcs Lászlóné, Bagó István, Kiss József, Horváth Antal, Felnagy Sándor, kis Németh Jolánka, ifj. Könyű István, ifj. Oláh János, Csekkis Lajos, Kaszák Károly, Huszár Pál, Gucsi Annus, Tóth József, alsó Csima József, Forintos Pál, Bartha Elemér, Baróth Miklós, Lacza Juliska, ifj. Kiss János, Sz. Péntes Lajos, Farkas István, Hajdu András, Nagy Sándor, Harrach Ottó, Kath. Gazdakör, Hangya Fogy. Szöv., Kovács Ferenc, Tomaszovszky Pál, Vass Piroška, Szabó László, ifj. Vertó József, Vermes Lajos, Sivák Ferenc, Biztricki Aranka, Palotás Lajos, Pető P. Erzsébet, Marosi Ferenc, Krivácska István, Molnár Mariska, Somodi János, Vég-helyi Mihály, Dori József, Szekeres Imre, Illesi János, Németh Gyula, ifj. Kalóczy Imre, Farkas Irma Mária, Pilisvörösvári Ifj. Egylet, ifj. Nagy János, Timár Lajos, Gémes István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Bakó Lajos (Bajna), Szabó Gábor (Besenyőtelek), Pilisvörösvári Ifj. Egyesület (Pilisvörösvár), Thoma Mariska (Karcag), Gróf József (Berkesd).**

A 48-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

HÁZASSÁGKÖZVETÍTÉS

ELBESZÉLÉS. ✦ IRTA: KOPLIK GYULA.

(4. közlemény.)

Berci tehát megállta a helyét, mint vendéglátó, habár vendégre soha életében nem várt, nem számított, különösen pedig olyan kényes úrra nem, mint amilyen a tulajdon gazdája.

De az öreg egyszerűsége, találékonysága ráragadt Berenyeyre is s lassan ő vette át a háztartás vezetését. Megjött az életkedve, nekividámulat, dalolt egész nap. Úgy éltek, mint hal a vízben. A vademberek vaddal táplálkoztak, napestig a szabadban voltak, vadásztak, fát vágtak, állatokat etettek, sőt néha még éjszaka is tettek egy kis sétát, ha a holdvilág mutatta az utat.

Az erdő végtelen csendje, a hó tiszta fehérsége, az állatok nyugalmas élete, az egyhangúságban rejlő pihenés, a természet fensége annyira megragadták Berenyeyt, hogy lelkében teljesen átalakult. Szépnek találta ezt az életet, sokkal szebbnek, mint a pestit, a madárdal szebb volt, mint a pesti mulatóhelyek mámoros nótázása. Ez az egyszerű, rendes, tisztaéletű vadőr sokkal értékesebb lett előtte, mint minden barátja együttvéve minden léhaságukkal, könnyelműségükkel s potyára lesésükkel.

Megváltozott gondolkodásában, lelkében, de testében is. Egész nap a szabadban volt. Most már fürödni is mert a patakban, a kabát lekvánkozott róla, ha az erdőt kerülték, éjszaka sem kellett a kemence melege. A fahasábokat meg úgy hasította, mintha a kenyerét keresné vele. Az öreg Berci csak nevetett a vendég szorgalmatoskodásán s mindig valami újabbat talált ki, hogy a fiatal urat — kifárasztja.

Berenyey az első napokban csupa kíváncsiságból, udvariasságból segített a vadőrnek fát hazacipelni, később már csak azért, nehogy az öreg azt higgye róla, már nem bírja; azután meg már az öreget megelőzve ment el maga hasábokért, mert jól esett, ha izmai kicsit megfeszültek.

A vén Berci meg csak nevetett. Tudta ő, mit csinál. Azt is tudta, hogy főlöseges azt a sok fat idecipelni, mikor a szénapajtaban ott hever már évek óta a száraz tüzelő. Ugyan nem volt rá szükség. De az öreg megjáratta mégis minden nap a vendégét, nehogy elunja magát otthon. Amikor meg hazatértek, a vén kujon csak pipázott s bizony megvárta, hogy eléje tegyék a harapnivalót. Ez bizony nem szép tulajdonsága a házigazdának, de hát a tekintetes úr maga vállalkozott a konyhai munkára s ha kitanította magát a sütés-főzésre, vegye is hasznát.

Az öreg jól végezte a dolgát: Berenyey testben és lélekben erősödött a — pihenés alatt.

III.

Gábor hamarosan rendbehozta gazdája lakását. Alapos takarítást végzett annak reményében, hogy egyhamar nem csinálnak megint felfordulást benne.

Berenyeyt az első két napon keresték a barátai. Ki személyesen, ki telefonon. Gábor mindenkit elutasított. Ha este vagy éjjel érdeklődtek, csak azzal felelt:

— Már nincs itthon! Még nincs itthon!

Ha napközben keresték, akkor pedig «már elment» s végül is a barátok sértődötten elmaradtak, többé nem jöttek Berenyeyért.

Gábor pedig végignyújtózott a kényelmes bőrdíványon, maga mellé tett egy üveg bort, poharat és cigarettát. Azután a képeslapokat kezdte forgatni. A kandallóban égett a tűz. Pompás idő járt a Bajza-utcai lakásban: munka nincs, virrasztani sem

kell, ehelyett pedig issza a gazdája finom borát, élvezi az illatos cigarettákat s nini, milyen érdekes képek vannak ebben az újságban. Csak ne volna bele németül írva... azt a betűt ő ugyan meg nem érti, ha addig él is. De hát ez nem is fontos. A fő a kényelem, az úri mód. Lám, nem is rossz, így elheverni a fűtött szobában ezen a díványon. Valaki rakhatna a kandailóra. Ugyan milyen is volna, ha egyszer őt szolgálnák ki? Ő bizony nagyon kiméletesen bánna az inasával. Ilyen késő este már egyáltalán nem venné igénybe a szolgálatait. Hadd aludjék szegény! Most majd inkább maga szolgálja ki önmagát.

És Gábor kiszolgálta önmagát, felhajtott egy pohárral, ismét rágyújtott, sőt még fölkelni sem röstelt, hogy néhány darab fával fölélessze a tüzet.

Hiába, csak jó dolga van az ilyen előkelő embernek. Eszik, ha jól esik, iszik, amikor kedve tartja... így bizony kibírná — amíg él.

Hanem hát eljárt az idő. A bor elfogyott s a cigarettából egész tekintélyes mennyiséget szítt el. Le kellene feküdni. Ugyan milyen is volna, ha valaki most kifűzné a cipője zsinórját? Igazán kár, hogy nem fogadhat maga mellé alinast.

Ugy vonult be a saját szobájába, mintha gazdája feküdné le, nyújtózkodva, lassan, unottan, mint aki csak azért alszik, mivel okosabb dolgot nem tud csinálni. Halkan fűtőrésszé veledzőtt — ezt is a gazdájától tanulta el. S azután abban a tudatban aludt el, hogy ennek a pompás lakásnak egyedüli ura ő, — úr, nem inas, aki csak a maga kedvteléseinek él, bár kissé visszavonultan, de mégis meglegedve a sorssal.

Dehogyan meglegedve! Másnap már unalmas lett ez a visszavonultság.

Órák hosszat ült úgy, hogy a tükrében — véletlenül — megpillanthassa magát s ilyenkor arra a kellemes fölfedezésre jutott, hogy ő bizony elég csinos fiú.

Gondolatban összehasonlította az egykori Gáboros Gáborral a mostanival. A béresgyereket, meg a kutyarosót a mostani «inas-úrral», akin meglátszik, hogy finom, előkelő úrnak született, hiszen egész megjelenése, minden mozdulata ezt bizonyítja. Kissé elszégyelte magát, amikor észrevette, hogy a tükör előtt hajbókol önmagának s bemutatja az előkelő mozdulatokat. Hamar leült, de már utánozva azt a hanyagságot, amelyet másoknál figyelt meg.

Bizony ebbe a derék gyerekebe a hiúság ördöge bujt bele. Nem tudott szabadulni attól a gondolattól, hogy ő is époly előkelő tudna lenni, mint a gazdája vagy Berenyey barátai, ha kiöltözne. Rajta sem látszana meg, hogy nem mindenkor volt ugyanolyan választékos, mint most.

A hiúság ördöge megrontotta ezt a jó fiút. Gáboros Gábor, az urasági inas már szégyellte, hogy valamikor nem volt kényes a ruhája vasaltságára, meg hogy a haja mindig szépen legyen elválasztva. Hiú és nagyravágyó lett, aki már elégedetlen a sorsával s többet kíván, mint amennyi megilleti.

Gondolatait ez töltötte el. Egész nap azzal foglalkozott, milyen jó is volna örökké ebben a kényelemben élni s felháborodott, ha észbe jutott, hogy rövidesen megint csak közönséges inas — süllyed.

Szerette volna teljesen kiélvezni jelenlegi helyzetét, szeretett volna minden tekintetben úgy élni, mint gazdája s vágyat érzett az után, az élet után, amelyet Berenyeytől s amelyet ő csak még nemrég is oly annyira megvetett.

Hát bizony a Gáborba belebujt az ördög s egészen átforgatta a jó fiút.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak december hó 14-én.)

Liszt- és őrlénnyipiac. Dupla 0-as 7300, 0-as 7000, 2-es 6700, 6-os 5600, takarmányliszt 3000, korpa 2200, 1-es rozsliszt 5400, 750/0-os egységes rozsliszt 4600 korona kilogrammonként budapesti paritásban szákkal együtt.

Gabonapiac. Buza, tiszavidéki 76 kg.-os 490.000—492.500, 77 kg.-os 495.000—497.500, 78 kg.-os 497.500—500.000, pestvidéki és fehér-megyei 76 kg.-os 487.500—490.000, 77 kg.-os 490.000—492.500, 78 kg.-os 495.000—497.500, rozs 417.500—420.000, takarmányrpa 400.000—420.000, sörárpa 470.000—500.000, köles 260.000—270.000, zab 375.000—405.000, tengeri 250.000—255.000 korona métermázsánként.

Takarmány. Rétiszéna, elsőrendű 6 130—135.000, másodrendű 6 85—125.000, harmadrendű csomagolásra 40—80.000, nádtakarmány, száraz 40.000, muharszéna 155—170.000, lucernaszéna 160—200.000, zabos-bükkönyszéna 160—170.000, takarmányrépa 40—50.000, alomszalma 55—80.000, zsuppszalma 105—110.000 korona métermázsánként, zsuppszalma, 1 kéve 5000 korona.

Vetőmagvak. Bab, fehér 500—520.000, bab, tarka 450—480.000, baltacimlag 600—640.000, borsó, Viktória 540—600.000, bükköny, tavaszi 310—340.000, cirokrag 170—190.000, csibehur 300—320.000, csillagfűrt 300—320.000, fehérhere 5.500.000—6.000.000, kendermag 650—700.000, köles, fehér 320—340.000, köles, szürke 280—290.000, köles, paprika 290—300.000, lencse, kisszemű 450—600.000, lencse, nagyszemű 750—900.000, lóbab 280—320.000, lóheremag, nyers, nagyarakás, nem tisztítható 2.500.000—2.900.000, lóheremag, nyers, nagyarakás, tisztítható 3.000.000—3.200.000, lóheremag, nagyarakamentes 3.300.000—3.700.000, lóheremag, fehér, ólomzárolt 3.300.000—4.500.000, lóheremag, vörös, ólomzárolt 4.100.000—4.300.000, lucernamag, nyers, nagyarakás, nem tisztítható 2.400.000—2.600.000, lucernamag, nyers, nagyarakás, tisztítható 2.600.000—2.700.000, lucernamag, nagyarakamentes 2.700.000—3.100.000, lucernamag, fehér, ólomzárolt 3.400.000—3.600.000, lucernamag, vörös, ólomzárolt 3.200.000—3.400.000, mák 1.850.000—1.900.000, muharmag 260—280.000, napraforgó 380—420.000, nyélszapuka 3.000.000—3.400.000, tatárka 340—350.000 korona métermázsánként.

Vágómarhavásár. Jobbminőségű ökör 17—19.000, kivételesen 19.500—20.000, közepes 12—16.500, gyengébb 7500—11.000, jobbminőségű bika 15.000—18.500, kivételesen 19.000—19.500, gyengébb 10.000—14.500, jobbminőségű tehén 14.000—18.000, kivételesen 18.500—19.000, gyengébb és közepes 7500—13.500, kicsontozni való marha 5500—7500, növendék marha 10.000—13.500 K kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 21—24.000, közepes 23—25.000, nehéz 24.000—27.500 korona kilogrammonként élő súlyban.

Juhvásár. Hizlalt ürű 10—11.600, feljavított juh 9000 korona kilogrammonként élő súlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Fehér erdélyi jármosökrök 18—21.000, elsőrendű fehér jármosökrök 17—19.000, friss fejőstehén 18—21.000, elsőrendű tarka jármosökrök 14—17.000, 1/2 éves üszök 15—17.000, 1/2 éves tiadók 13—16.000 korona kilogrammonként élő súlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló, nehéz 5.400.000—8.900.000, igás kocsiló, könnyű 3.800.000—9.000.000 korona.

Gyapjúpiac. A termelők magasabb árajánlatait a gyárosok és kereskedők nem akarják elfogadni. Kilogrammonként, szennyes gyapjúért 50—52.000 koronát kínálnak.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 5500—5800, tejszínhab 45—55.000, tejfel 22—25.000 korona literenként, vaj 80—90.000, nagyban 65—70.000, tehénturó 14—20.000, juhturó 38.000, ementháli kicsinyben 75—100.000, nagyban 65—75.000, gróji kicsinyben 60—75.000, nagyban 45—55.000, trappista kicsinyben 48—54.000, nagyban 35—40.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke, párja 40—90.000, tyúk, párja 80—140.000, hizott ruca 34—36.000, hizott pulyka 28.000, libamáj 70—130.000, lúdszár 54—55.000 korona kilogrammonként. Tojás darabja 1700—2800 korona.

Halpiac. Ponty elsőrendű, kicsinyben 45—50.000, nagyban 40—55.000, másodrendű kicsinyben 30—40.000, nagyban 20—35.000 korona kilogrammonként.

Zöléség és gyümölcs. Sárgarépa 1600—4000, petrezselyem 2500—6000, zeller 4—6.000, kalarabé 3—5000, vöröshagyma 3—5000, fokhagyma 26—40.000, cékla 2400—4500, fejeskáposzta 3—4600, kelkáposzta 3—6000, rózsaburgonya kicsinyben, kilogrammonként 3000—3600, nagyban 260.000, fehérburgonya, kicsinyben, kilogrammonként 1800—2200, nagyban 130.000—150.000, kartofol 20—30.000, torma 12—30.000, sóska 8000, spenót 6—7000, champingomba 80—120.000, alma 5—16.000, birsalma 9—16.000, körte 14—30.000, szőlő 20—40.000, dió 14—22.000, gesztenye 9—12.000 korona kilogrammonként.

Borpiac. Az árakban változás nincs. A helyzet talán még egy kissé laányháb, mint volt.

Idégen pénznekem legmagasabb ára 1924 december 16-án. 1 angol font 347.000 K, 1 dollár 73.680 K, 1 francia frank 3992 K, 1 svájci frank 14.230 K, 1 román lei 374 K, 1 cseh korona 2227 K, 1 szerb dinár 1091 K, 1 olasz líra 3188 K, 1 osztrák korona 104 K. — Zürichben 100 magyar koronáért 0.0070 svájci frankot fizettek. — Arany húszkoronás 322.000 K, ezüst forintos 16.660 K, ezüst koronás 6400 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Héjj Imre dr.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felelős kiadó: Bak Imre.

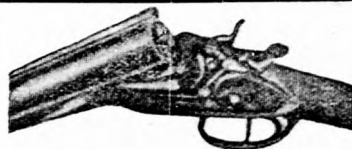
A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Beszélőgépei, Cimbalomjai,
továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók

Romlott hangszereket művészesen javít.

Legjobb Hárók

Árjegyzéket ingyen küld
Mogyoróssy Gyula, m. kir. szabadalmaztató hangszergyára,
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. Tel. József 16—81

MRAVKÓ JÓZSEF

UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-Körút 9.

Elvállal mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Hevesmegyében

négyenholdas. — Biharban hetvenholdas. — Nógrádban háromszázholdas, kétszázhatvan holdas és kétszáz holdas. — **Gödöllői fővonalon** tizenhat hold föld két darabban, kastélyszerű úrilakkal, gazdasági épületekkel, gyümölcsösökkel. — **Nagykátán** vidékén kétszáznegyven holdas jóminőségű homokbirtok, négyszobás úrilakkal, külön gazdatisztító lakással, gazdasági épületekkel, tizenöt hold szőlővel, patak mellett. **Felső-borsodban** kitünő vidéken kétszázötven holdas birtok úrilakkal, gazdasági épületekkel. — **Tolnában** százötven holdas elsőrangú birtok és ezeken kívül az ország különböző részein több kisebb-nagyobb birtok eladó.

Dr. Héray Andor

«O. F. B.» engedélyével működő ingatlan irodájánál, IX., Rákos-u. 11., földsz. 1.

Ha kellemesen akarja eltölteni
a karácsonyi ünnepeket,

vegye meg

az **Uj Barázda**

1924. évi december 25-i

karácsonyi számát.

Ha sok élvezetes órát akar magának
és családjának szerezni, akkor vegye
meg az **Uj Barázda** kiadásában
most megjelent gyönyörű **416** oldalas

HALÁLKIGYÓ

című regényt. Aki elkezd olvasni, nem tudja letenni, míg végig nem olvasta. Megrendelhető a «Vasárnap» könyvosztályánál: Budapest, VI., Ó-utca 10.

Ára bérmentes küldéssel 57.000 korona.

Szakorvos rendelők vér- és nemibetegék részére. Ezüst salvarsan-oltás! Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rökussal szemben.)

Pálínkfőző- és mosóüstök vörösrézből,
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudoir és Csepel W. M.
védjegyű

szőlőpermetezők

legolcsóbb gyáriáron besze-
rezhetők:

SZONTÁGH PÁL rézáru-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors
és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cég-
főnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Kocsizó és gazdasági
lószerszámok

saját készítésű kézimunka
legjobb minőségben
kaphatók

KURUCZ MIHÁLY szilgyártó
és nyerges
Budapest, VII., Rákóczi-út 34. sz.
az udvarban vagy Dohány-utca 31. szám.
Minden e szakmába vágó megrendelés pontosan
eszközöltetik.

HARRACH OTTÓ

Ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazda-
közönség bizalommal forduljon hozzám, minden
igényt módomban áll kielégíteni.

Legjobban az jár, aki a

„**VASÁRNAP**“-ban hirdel.

Községek, gazdakörök,
egyesületek részére

mozi felállítása

nagy anyagi és
erkölcsi hasznot hoz.

Még ma kérjen részletes költségvetést

HATSCHEK FARKAS-tól

Károly-körút 26/B.

A Magyar Gazdák
Biztosító Intézete

a Gazdák

Biztosító

Szövetkezete

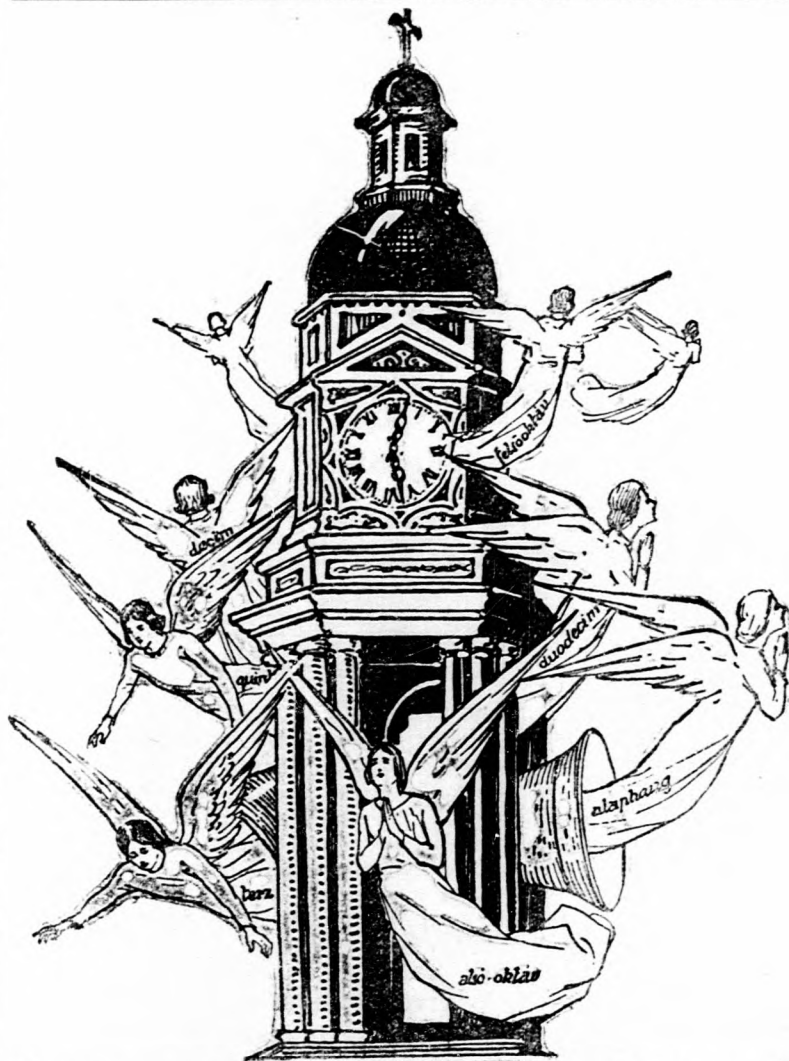
Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

**Máthé
András**
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálínkfőző üstöket,
finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok

Az „Ecclesia“-beli Harangművek harangjai így szólnak!

Tisztán cseng bennük az alap-
hang és annak alsó és felső
oktávja, a terz, quint, decim,
duodecim stb. Három év alatt
másfélezernél több tornyot lát-
tunk el szívhezszólóan össz-
hangzó harangokkal. Minden
rendelőnkől a legszebb el-
ismerőleveleket kaptuk.

Tiszta, előírt összetételű
fémből a rendelő jelenlétében
öntjük harangjainkat és az Or-
szágos Harangszakértő Bizott-
ság hangvilláival kipróbálva
adjuk át azokat.

Termények fejében, sőt jövő
évi termésre hitelben adjuk
h a r a n g j a i n k a t, melyeknek
ára a nagy forgalom miatt a
legolcsóbb!

Szakértő z e n e t a n á r a i n k a t
díjtalanul küldjük ki.

Sürgőncím: „**CAMPANA**“.

Cím: **HARANGMÜVEK R.-T.** Budapest, IV., Irányi-utca 27. sz.

Mezőgazdasági osztálya

vidéki szövetkezeti tagjainak igen olcsó áron szállít kiváló minőségű zsák-, ponyva-, zsinég- és kötélárúkat, továbbá rézgálicot, szénkéneget, kénport, rézkénport, az összes pincegazdasági cikket (boroshordók, csapok, dugók) stb. stb.

Ruházati és díszműárú- osztálya

szövetkezeteinknek mindenkor előnyös áron szállít kiváló jó, megbízható minőségű ruházati cikket, úgymint: vásznat, siffont, kartont, kanavászt, zefirt, szövetet, kész ruhákat, fehérneműket, kendőt, harrisnyát, cérnát, pamutot, mindenféle rövid és díszműárúkat, továbbá elsőrendű, színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipőket. Mindezeket a tagok vidéki szövetkezeteinknél előnyösen megvásárolhatják.

„HANGYA“

FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET

KÖZPONTJA:

BUDAPEST, IX., KÖZRAKTÁR-UTCA

30—34.

TARTALÉKPÉNZEK

legelőnyösebben mint árúelőleg

vagy folyó-
számla-
betétek a

„HANGYA“

Központnál
gyümölcsöz-
tethetők.

Vetőmagosztálya

legmagasabb napi áron vásárol: lóherét, lucernát, bükkönymagot és egyéb gazdasági vetőmagvakat. Mintázott ajánlatok mennyiség és ármegjelöléssel kéretnek. — Ajánl superfoszfát műtrágyát mindenkor legolcsóbb napi áron. — A superfoszfát alkalmazása igen ajánlható, mert használatával többtermelés érhető el, ami a mai magas gabonaárak mellett nagyon kifizetődik.

Géposztálya

állandóan raktáron tart és szállítja az elismerten legjobb összes gazdasági kisgépeket, mint egy- és többvasú ekék, boronák, lókapák, szénagyűjtő-gereblyék, fűkaszálók, járgányok, tisztítórosták, konkolyozók, szecska- és répavágók, morzsolók, darálók, szőlészeti- és borászati gépek. Ajánlatot ad motor- és gőzcséplőkészletekre, malomberendezési és bármily más gazdasági, gépi berendezésre. *Vetőgépeket a legjutányosabb áron tud szállítani teljes szavatossággal.* A gazdaközönség részére több száz vidéki Hangya szövetkezetnél fiókraktárt tart.

Megrendeléseket az összes szövetkezeteink is elfogadnak
Gépalkatrészek állandóan raktáron!!